1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 1. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го СІЧНЯ 1963 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 3, 1963 No. 1. VOL. LXX.

КЕННЕДІ БАЧИТЬ КРАЩІ ВИГЛЯДИ НА МИР ПІД ПРОВОДОМ АМЕРИКИ

Палм Біч, Флорида. — На самий Новий Рік із найвищих урядових кол повідомили, що президент Кеннеді плянує після успіху в кубинській справі сильніше і енергійніше виконувати провідну ролю в світі під час так званої холодної війни. Президент гадає, що ситуація в світі дещо злагідніла після того, як вдалося змусити Хрущова до того, що він забрав свої ракети й літаки з Куби. Та ЗДА не сміють спочивати на лаврах і мусять енергійно виконувати провідну ролю у світі, хоч би це могло і не подобатися деяким державам. Президент думає, що совєтський прем'єр мусить взяти до уваги те, що ЗДА є рішені за всяку ціну обороняти своїх життьових інтересів, і мусять діяти обережно. В загальній оцінці Президент гадає, що вигляди на мир є кращі в 1963-му році, як були в минулому. Президент дуже турбувався справою звільнення кубинських бранців. Він сподівається, що на тому острові виникнуть нові революційні дії, хоч і не передбачає, коли це буде і не заохочує до них публічно. Президент заявив, що ЗДА не поведуть інвазії проти Куби, як довго Кастро свої агресивні пляни обмежує до самої Куби. Президент заповів, що їздитиме по країнах Південної Америки в найближчих місяцях, щоб забезпечити Західню Півкулю проти комуністичної небезпеки. Президент заявив, що він проситиме Конгрес про видатки на те, щоб можна було допомогти країнам Латинської Америки розв'язати економічні проблеми. Згадуючи минулий рік, Президент пригадав, що три великі світові кризи могли були в двох минулих роках викликати світову війну — Ляос, Берлін і Куба. На думку Президента є ще й інші проблеми в світовій політиці, які могли б викликати світову атомову війну, і тому не треба ними ризикувати в теперішній атомовій добі. Коли б СССР був виграв в кубинській справі, то це мало б велике значення для країн Латинської Америки, а китайські комуністи не були б забрали своїх військ з Індії. Совєтська перемога на Кубі була б новим „Спутніком", який здобув був для СССР великий респект у світі. Кеннеді зовсім не сподівається, що Хрущов змінив тактику внаслідок поразки на Кубі, але, на думку Президента, кубинська невдача Хрущова перервала ритм совєтських успіхів в останніх кількох роках. Коли б не поразка на Кубі, то СССР гостріше ставився б до ЗДА і в інших справах. Андрей Громико був дуже войовничий в розмові з Президентом перед кубинською кризою. Президент заявив, що ЗДА не думають дразнити СССР, бо ціллю цієї країни є обороняти свої інтереси без війни. СССР має свої клопоти: конче треба збільшити життьову стопу свого населення і треба совєтським політикам думати про напруження з комуністичним Китаєм. Тому, сподівається Президент, СССР мусить мирним способом полагоджувати свої спори з країнами вільного світу.

ПРЕЗИДЕНТ ГОВОРИВ ПРО ВИЗВОЛЕННЯ КУБИ І ЗАКЛИНАВ КУБИНЦІВ СКИНУТИ ДИКТАТУРУ КАСТРА

Президент Кеннеді в Маямі із провідниками викуплених із кастрівського полону в'язнів. Стоять (зліва): командант Бриґади 2506 Хозе Сан Роман, през. Кеннеді, один із цивільних організаторів Бриґади Мануел Артіме та заступник команданта Бриґади.

Маямі. — В суботу 29 грудня м. р., президент Кеннеді, який прибув сюди із своєю дружиною, відбув зустріч із викупленими з кастрівського полону учасниками інвазії на Кубу, провідники яких передали президентові прапор кубинської бригади 2506, тієї, що в квітні 1961 року зробила десант в Бей оф Пігс на Кубі. Промовляючи до викуплених полонених як і до багатотисячних мас кубинців й американців, зібраних на спеціяльній урочистості, президент Кеннеді висловив віру, що переданий йому прапор вернеться із його бригадою до вільної Куби. Водночас із цим Президент обіцяв, що Куба буде вільною. Не згадуючи про можливість такої чи іншої, американської чи повстанської інвазії на Кубу, президент Кеннеді закликав кубинців, що живуть тепер під режимом Фіделя Кастра, повстати проти цього режиму і скинути владу Кастра. Звертаючися до кубинських еміґрантів, які живуть у ЗДА і в інших країнах вільного світу, президент Кеннеді апелював до них, щоб вони забули про всі різниці й розбіжності в поглядах, які їх ділять, й об'єдналися для боротьби за вільну Кубу і за встановлення в ній свобідно обраного уряду. Промовляв президент Кеннеді по англійськи і після нього виступила теж його дружина, яка у своїй виголошеній еспанською мовою промові славила мужність полонених і їхніх матерей і жінок, які були горді на те, що їх сини й чоловіки були учасниками антикастрівської інвазії. Зібрані на маніфестації кубинці вітали президента і його дружину оваційно. Після своєї промови Президент зустрінувся з провідниками полонених і з видатними діячами кубинського визвольного руху на еміґрації.

Західня Німеччина відмовила Східній економічну допомогу

Берлін. — Західньо-німецький державний секретар для всенімецьких справ Франц Тідік повідомив в минулу суботу через радіо, що уряд Аденауера після довгих і дбайливих нарад рішив відкинути просьбу Східньої Німеччини на уділення їй товарового і грошового кредиту на близько один більйон долярів, поставивши східньо-німецьким комуністам за передумову для такого пожвавлення економіки — облегчення режиму в Східній Німеччині. Названий міністер заявив, що тисячі листів приходили із Східньої Німеччини до західньо-німецького уряду з закликами не помагати східньо-німецькому режимові, який має величезні трудноші. Названий німецький державний муж ствердив, що всі комуністичні країни переживали в минулому році велику господарську кризу, яка за всіма познаками буде збільшуватись. Тому західньо-німецький уряд рішив не помагати комуністичному режимові добутись з трудноців грішми західніх німців та водночас переслідувати власних громадян і стріляти до втікачів. Водночас західньо-німецький канцлер Конрад Аденауер звернувся з новорічним закликом до західніх держав — бути сильними в єдності, бо це є запорукою спільної перемоги.

Конференція Індії і Пакістану про Кашмір покищо без успіху

Равальпінді. — У тому пакістанському місті переведено першу серію пакістансько-індійських нарад над справою Кашміру. Закінчились вони в минулу суботу 29-го грудня 1962 проголошенням комунікату, що продовження конференції відбуватиметься в столиці Індії Ню Делі від 16 січня. У тому комунікаті закликається індійську й пакістанську пресу, щоб вони коментували дотеперішні наради спокійно і безпристрасно, щоб не погіршувати політичної атмосфери. Пакістансько-індійська конференція від самого початку стояла під поганим знаком не тільки з уваги на пристрасний затяжний спір за Кашмір між Індією і Пакістаном, але й тому, що напередодні тієї конференції Пакістан підписав договір з комуністичним Китаєм про нову кордонну лінію між Пакістаном і Китаєм, при чому Пакістан признав Китаєві ту частину індійського Кашміру, що її китайські комуністи зайняли були збройною рукою, а саме в провінції Лядах. Британська і американська дипломатія намагалась не допустити до розбиття конференції. Є надія, що в Ню Делі переговори дадуть кращі вислідн, бо прийде туди пакістанський президент Мохаммед Аюб Хан, який нараджуватиметься безпосередньо з індійським прем'єром Неру.

Втікача з Сх. Берліну засудили на досмертну в'язницю

Берлін. — Західньо-німецький уряд звернувся з закликом до західніх держав, щоб вони звернули увагу на особливо жорстокий засуд, що його східньо-берлінські комуністи перевели проти 34-річного колишнього чемпіона-ревериста Ганса Зайделя. Він утік був з Східнього до Західнього Берліну ще в серпні 1961 року та після того поміг втекти туди своїй дружині і дитині. Коли ж комуністи звільнили після однорічної в'язниці і його маму і тещу, що були ув'язнені з пімсти за його втечу, він працював над перекопанням тунелю до Східнього Берліну, яким він сподівався перевести маму й тещу. Комуністична сторожа схопила його в хвилині, як він саме виходив з того тунелю по східньому боці Берліну. Його засуджено в минулу суботу на досмертну в'язницю, як „одного з великих злочинців Бонну". Американський британський і французький команданти залог в Західньому Берліні зголосили офіційний протест проти того засуду.

ХРУЩОВ ПОГРОЖУЄ ЗНОВУ ТА АКТУАЛІЗУЄ СПРАВУ БЕРЛІНУ

Москва. — На цілонічному новорічному прийнятті на Кремлі Хрущов виголосив велику політичну промову в привичному стилі з переплітуванням погроз та заяв про потребу співіснування. Хрущов заявив, що не лицює говорити під Новий Рік погрози, проте він „перестерігає" західні країни, що у випадку розпутання ними війни, вони будуть „знищені впродовж кількох годин". Однак він зараз же добавив, що комунізму не можна будувати на руїнах світу і тому треба вести політику співіснування. Кубинська криза — сказав він — доказала, що Совєтський Союз мусить бути завжди напоготові та що мусить бути вивінований наймодернішою зброєю. Хрущов не заперечив існування „ідеологічних" суперечок в комуністичному таборі, але запевнив, що у випадку ззатакування комуністичного світу — всі комуністичні країни негайно забудуть про свої суперечки і вестимуть війну „до переможного кінця". Суперечки в комуністичному світі він порівняв з розбіжностями, які виявляються в подружжі, стараючися поменшити їх значення. Хрущов заявив, що Совєтський Союз готов підписати договір про роззброєння, але знову скидав вину за невдачу конференції роззброєння виключно лише на Захід, який веде тільки „пусту балаканину". За найпершими західніми коментарями — найважливішим місцем тієї новорічної промови Хрущова була згадка про Берлін. Хрущов знову підкреслював конечність „закінчити стан військової окупації" в Західньому Берліні. Тому, що в ту саму нуту — про потребу заступлення військами Об'єднаних Націй теперішніх західніх військових гарнізонів у Західньому Берліні та підписання мирового договору з двома Німеччинами — Хрущов повторив у новорічних депешах до різних голів чужих держав, здогадуються, що справа Берліну буде першою, яку Хрущов знову поставить руба в цьому новому році. Проте ні в отій своїй промові на Кремлі, ані в депеші до східньо-німецького ватажка Ульбріхта Хрущов не подав ніякого ультимативного терміну, до якого він хоче „розв'язати" справу Берліну за своєю рецептою. Велику депешу з „сердечними" бажаннями вислав Хрущов Фіделеві Кастрові й кубинському президентові Освальдо Дортікосові, в якому за єдину причину останньої кубинської кризи подає „аґресивну політику імперіялістичних кол Америки". Зрештою, Хрущов переслав передані й через московське радіо новорічні бажання також президентові Кеннеді, висловлюючи надію на дальше покращання совєтсько-американських взаємин для добра цілого людства. Хрущов підкреслив в своїй депеші до президента Кеннеді, що в минулому році катастрофа війни була б прийняла страхітливі розміри, як би не те, що по обох сторонах виявилась воля до обосторонього компромісу у користь збереження миру.

Військо ОН захопило владу в Катанзі — Чомбе втік

Елізабетвіль. — Міжнародне військо Об'єднаних Націй перевело напереломі минулого і цього року наступ проти катанґійської збройної сили, обсадивши після боїв усі державні будинки в столиці Катанґи Елізабвілі включно з палацом катанґійського президента Мойсе Чомбе, як теж очистивши околицю того міста з усіх застав, що їх здвиґнули катанґійці. Захоплено теж катанґійські міста Кіпуші на північ від Елізабетвілю і Каміну з його летовищем на півдні. Військо катанґійського президента Чомбе ставило в тих містах тільки короткий спротив. Коли індійські й етіопські війська під прапором Об'єднаних Націй перейшли до офенсиви, підтримуваної летунством, катанґійці покидали зброю і рятувалися втечею. Так само втік сам Мойсе Чомбе. Спершу йому вдалося передістатись до міста Салісбері в Південній Родезії, але пізніше він, мабуть, перелетів відтіль до катанґійського міста Кольвезі за 150 миль від Елізабетвілю, де зосереджувались його війська до дальшої оборони. Мойсе Чомбе загрозив знищенням багатих копалень та залишенням Об'єднаним Націям „спаленої землі". Водночас Мойсе Чомбе розіслав до різних країн скаргу проти нібито насильств і інших злочинів, що їх переводять війська Об'єднаних Націй у відношенні до автохтонів Катанґи. У Кольвезі ніби зібрались між іншими — понад 500 найманих урядом Мойсе Чомбе европейських вояків. Головна кватира військ Об'єднаних Націй поставила ультимат катанґійському летунству, зажадавши, щоб усі його автохтонні й чужинецькі пілоти зібрались у відповідному місці, бо в противному випадку всі катанґійські літаки — що їх ніби є коло 20 — будуть знищені. В понеділок 31 грудня мин. р. генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант дав наказ припинити бої в Катанзі та приступити до переведення в життя державної уніфікації Конґа. Мойсе Чомбе, який кількакратно ніби погоджувався на включення Катанґи до сфедерованої конґолійської держави, остаточно саботував плян уніфікації Конґа, без чого грозили конґолійській державі банкрутство, новий хаос та небезпека приходу там до голосу скрайніх елементів, які шукали б опертя на Совєти. Щоб це оминути і щоб рятувати престиж Об'єднаних Націй та Заходу в очах всієї Африки, ЗДА підтримали т. званий плян У Танта.

Мойсе Чомбе заявив готовість повороту до Елізабетвілю задля переговорів з представниками Об'єднаних Націй, під умовою, що йому дадуть ґарантію вільного переїзду з Кольвезі та що на шляху Кольвезі - Елізабетвіль будуть припинені бої.

Податки будуть зменшені на більше як на $4 більйони

Вашинґтон. — Голова Ради Економічних Дорадників Президента Волтер Геллер заявив, що уряд проситиме Конґрес про зменшення прибуткових податків на більше як на $4 більйони. Геллер сказав, що урядовий проєкт пропонуватиме велике зменшення податків тим платникам податків, які мають найменші прибутки. Вони здобуті гроші пустять в рух, і це скріпить економіку. Зменшення податків має також заохотити до більших інвестицій. Зменшені податки будуть і від великих корпорацій. Геллер висловив надію, що Конґрес легко ухвалить проєкт зменшення податків, бо і Торговельна Палята ЗДА, і Комітет в справі економічного розвитку, і представники бизнесменів і робітничих організацій АФП - КІО домагаються, щоб за допомогою менших податків уряд скріпив економіку та приспішив темп економічного росту ЗДА, який тепер не становить навіть 5 відсотків річно. На думку Геллера американська економіка здібна продукувати на $30 до 40 більйонів більше в порівнянні з тим, що досі продукується. Коли б так було і коли б було повне затруднення, розумує Геллер, тоді державна скарбниця мала б річно на 5 більйонів долярів більше податків. На думку економічного дорадника зависокі податки стримують ріст економіки.

ЗДА висилають роботів на Марс, щоб шукати слідів життя

Філядельфія, Па. — Представники Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації д-р Деморест Дейвенпорт із Каліфорнійського університету і д-р Фрімен Г. Квімби повідомили, що ЗДА в 1966 році вишлють різних роботів на Марс, щоб там шукали слідів органічного життя. Коли вдасться та запланована експедиція самих приладів - інструментів на плянету Марс, то буде розв'язане питання найважливіше в 20-му віці, „як часто виступає життя в космосі". Один детектор мав би „полювати на бактерії" на Марсі. Науковці вже працюють над винаходом потрібних інструментів. І так працюють вони над тим, як викривати „генетичну матерію життя на землі", — так звану „ДНА". Вони стараються за допомогою барвників пізнавати основу життя на землі — протеїну. Спектометер мав би виявити йони в живій матерії. Окрема лябораторія мала б виявляти за допомогою хемічних складників мікроби та екзими. Коли б знайшли сліди життя на Марсі, то це означало б, що в нашій соняшній системі існує життя на двох плянетах. В цілому всесвіті є 100 більйон більйонів зір, а 5% з них можуть мати такі плянети, які є в нашій соняшній системі. Це означало б, що є у всесвіті один більйон більйонів зір (сонць), які можуть мати плянети, на яких є можливе життя. Коли б ті роботи - інструменти не виявили життя на Марсі, то це означало б, що людина повинна далі досліджувати ту плянету, бо життя там може бути в іншій формі, як на Землі.

Большевики святкували 40-річчя СССР

Москва, — 30 грудня 1962 року большевицька партійна верхівка відзначила в цілому совєтському пресово - пропагандивному апараті 40-річчя формального проголошення Союзу Совєтських Соціялістичних Республік. Хоч державним святом в СССР є день 7 листопада (за новим стилем), як роковини „жовтневої" революції з 1917 року, проте щойно в 5 років большевики зуміли, після переведення цілого ряду імперіялістичних воєн проти держав, що проголосили свою національну державність, сконсолідувати свою владу настільки, що створили офіційно СССР. Нині ця монструальна імперія нараховує 219.745.000 мешканців у 15-ох „союзних республіках".

На Венері зависока для людини температура

Вашинґтон. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація опублікувала дані, які зібрав „Марінер II." про Венеру, летячи попри неї 14. грудня у віддалі 21,594 миль. На основі дослідів „Марінера II," на Венері є зависока температура для такого життя яке ми знаємо. Там температура виносить коло 450° Фаренгайта, а давніше гадали, що там горяч становить від 600 до 800 ступнів. Але на Венері занотована і нижча температура, мабуть на горах. „Марінер II." ствердив, що над Венерою немає йонізованої верстви, як досі гадали. Інструменти Марінера занотували температуру мінус 40 Фаренгайта на горішній частині хмар, які покривають плянету. Науковці перевірюють ті дані Марінера, щоб ствердити, чи „його досліди" правдиві. Ще цього місяця будуть опубліковані докладні матеріяли про „досліди" Марінера. Марінер не знайшов радіяційного пояса над Венерою ані не ствердив магнетичних піль над тією плянетою.

Помер сенатор Роберт С. Керр

Вашинґтон. — 1-го січня помер у шпиталі в столиці дуже впливовий сенатор демократ С. Керр у віці 66-ох років, якого називали „некоронованим королем" Сенату. Сенатор Керр помер на удар серця під час розмови зі своїм лікарем д-ром Джеймсом Кітінґом. Голова Крайового Демократичного Комітету Джан М. Бейлі заявив, що смерть Керра „є великою втратою для стейту Оклагоми і для цілої країни". Покійник був фаховим законодавцем і вмів енерґійно боротися за ті законопроєкти, які уважав за корисні для країни. Смерть настала несподівано, бо пацієнт видужував із недуги серця. Його три сини і донька виїхали до Оклагоми, бо лікар запевнив їх, що їх батько є на шляху до видужання. Президент Кеннеді висловив найвищі слова признання для праці й особи покійного сенатора, про якого в Сенаті говорили, що „чого хоче Керр, те дістає Кеннеді". Перед смертю Керра демократи мали 67 сенаторів, а республіканці 33-ох. В Оклагомі є губернатором демократ Говард Едмундсон, який 14-го січня має передати владу нововибраному ґубернаторові республіканцеві Геррі Беллмонові. Гадають, що Едмундсон зрезиґнує і новий губернатор, яким стане теперішній заступник, найменує Едмундсона на сенатора.

● Сенатор республіканець із Ню Джерзі Кліфтон Кейс заявив, що президент Кеннеді може причинитися до успіху лібералів в Сенаті в справі зміни реґуляміну, коли щиро підтримає тих сенаторів з обидвох партій, які є за те, щоб скасувати теперішній стан, який дозволяє на те, щоб горстка сенаторів могла вести обструкцію довший час та не допустити до ухвалення законів,

В УВАН відкрито виставку творів В. Г. Кричевського

Ню Йорк. — В суботу 29-го грудня 1962 р. в будинку УВАН у ЗДА відбулось урочисте відкриття виставки творів Василя Григоровича Кричевського, влаштованої для відзначення десятиліття з дня його смерти (1952—1962) і пленарна конференція Академії, присвячена його пам'яті. Конференцію відкрив проф. Д. Горняткевич, голова Мистецької кураторії Академії. Вступне слово сказав В. Павловський. Багатогранну творчість В. Г. Кричевського насвітлив у своїй доповіді Є. Блакитний. Доповідач підкреслив, що мистець прокладав нові шляхи для розвитку української культури. Він відродив український національний стиль в архітектурі та збагатив українське мистецтво в галузі малярства, графіки та театрального оформлення своїми працями, що стоять на рівні найкращих праць західньо-европейських майстрів. Зі спогадами про В. Г. Кричевського виступив проф. С. Литвиненко. Виставка праць В. Г. Кричевського висвітлює різні сторони його творчости. Зокрема виставлено понад 40 образів олією, 40 графічних праць, зразки оформлення кінофільмів, фотографії будов, що їх проєктував В. Г. Кричевський, в тому числі будинку Полтавського Земства. Виставка відкрита протягом січня: в суботи й неділі — від 3 до 5 год., у вівтірки й п'ятниці — від 4 до 6 год.

Число фармерських робітників зменшилося

Вашинґтон. — Бюро перепису населення публікує дані про рух населення в цій країні, з яких виходить, що від 1951-го року до 1960-го року число робітників затруднених в фармерстві зменшилося на 37 відсотків або на 2.6 мільйона. В тому самому часі число промислових робітників збільшилося на 21 відсоток — 3.2 мільйона. Число потрібних в фармерстві робітників зменшилося внаслідок механізації праці. На фармах не треба тепер стількох робітників, як давніше. Втікають люди з фарм до міст ще й тому, що в фабриках можна більше заробити в порівнянні з тим, що дає фарма.

В АМЕРИЦІ

● Д-р Семюел Г. Шепперд, який відбуває досмертну кару за вбивство жінки в 1954 році, знов програв апеляцію, бо суд не дозволив на те, щоб перепровадити ще одну розправу, на якій він міг би зізнавати в гіпнозі та бути випробуваний на виявлювачі брехні. Давніше д-р Шепперд не хотів, щоб його випробовували на виявлювачі брехні.

● Преса пише про те, що нібито Президентів брат, головний прокуратор Роберт Ф. Кеннеді мав би бути державним секретарем на місці Діна Раска, який мав би зрезиґнувати зі свого становища. Як доказ на те наводять факти, що Роберт Кеннеді активно заанґажувався був до справи звільнення кубинських бранців. Але нюйоркський адвокат Джеймс Б. Донован, який вів цю справу, заперечив діяльність уряду при викупі полонених із неволі в Кастра.

● Губернатор республіканець Нелсон А. Рокефеллер має клопіт із тим, що в місті Ню Йорку вже три тижні триває страйк друкарів і не виходять щоденники, а страйк портових вантажників вже триває десять днів і внаслідок того місто і стейт мають великі матеріяльні втрати. Рокефеллер думає кандидувати на президента в 1964 році і обіцяв скріплювати економіку. Страйки перекреслюють ці його пляни. Турбується страйками і посадник міста демократ Роберт Ваґнер.

У СВІТІ

● В Альбанії є тепер 23.000 війська і 7.000 кордонної військової сторожі. У випадку мобілізації маленька комуністична Альбанія може поставити під зброю 85.000 війська. Вона має 250 танків, 500 гармат і 50 бойових літаків. Вся ця зброя походить ще з часів альбансько - совєтської приязни. Відколи Альбанія взяла сторону Китаю в спорі з Совєтами, до Альбанії прибула військова комуно - китайська місія і зброю постачає Альбанії комуністичний Китай.

● Східньо - німецькі комуністи завели надії західніх берлінців, що на Різдвяні свята зможуть взаємно відвідуватись члени родин, розділених берлінським муром. Східньо - берлінські власті давали лише облегшені перепустки на в'їзд до Східнього Берліну німцям із Західньої Німеччини та чужинцям. Переговори в справі облегшення контакту між членами розділених родин ведуться дальше і ніби мають скінчитись успішно в першій половині січня.

● Москва відкликала з Східньої Німеччини свого амбасадора Первухіна та прислала на його місце Пьотра Абрасімова. Кажуть, що Первухін, як прихильник „сталінізму", нацьковував східньо - німецьких комуністів проти Західньої Німеччини й взагалі Заходу а Абрасімов слухається нової совєтської „примирливої" лінії. Він перевів уже, що східньо-німецький диктатор Вальтер Ульбріхт теж змінив тон та говорить про потребу „компромісу", „життя в мирі один побіч одного" і т. п.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Під знаком росту й мобілізації сил

На порозі нового року годиться окинути оком пройдений у минулому році відтинок суспільного і національного життя, підвести деякі підсумки, накреслити перспективи найближчого майбутнього.

Був минулий рік багатий на важливі і далекосяжні події не тільки в американському та міжнародному житті. Позначився він також видатно в історії української спільноти у вільному світі не лише рядом з'їздів, конвенцій і здвигів, але й досягненнями в різних ділянках життя, закрема в науці і в літературі.

Якщо йде про організаційний ріст української діяспори, особливо на терені ЗДА і Канади, то 1962 рік був роком дальшої мобілізації українських сил. Восьмий Конґрес Американських Українців, 25-та Конвенція Українського Народного Союзу, як також конвенції інших братських союзів та організацій, були — не зважаючи на брак припливу нової іміграції з українських земель та з інших країн світу — великими маніфестаціями нашої організованости, чисельного росту членства і майна. Дуже показовим є факт дальшого росту молодечих організацій, які збільшили свої ряди тисячма нових членів.

Питома вага української спільноти у ЗДА і в Канаді допомогла їй не тільки знайти признання та позитивну оцінку в урядових колах обидвох цих країн, але й добитися таких успіхів, як остаточне затвердження площі під будову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні, як дальша актуалізація справи визволення України, що виявилася в урочистому проклямуванні Дня Української Незалежности в різних містах та стейтах ЗДА і у відзначуванні Тижня Поневолених Націй широкими колами американського громадянства.

Дуже важливою з національного й політичного погляду була участь українських католицьких владик у Вселенському Соборі, що почався в жовтні мин. року у Ватикані, зокрема їх виступ в обороні ув'язнених большевицькою Москвою українських владик, їх протест проти переслідування Української Церкви за залізною завісою, як також їх пастирське послання із зверненням до українських православних владик у справі їхньої участи, як обсерваторів, у Соборі.

Переконливим виявом українського росту й сили були досягнення в науковій і літературній ділянках. В 1962-му році Український Народний Союз започаткував реалізацію довго підготовлюваної англомовної Енциклопедії Українознавства. Українці в Арґентині опублікували еспанською мовою історію України Дм. Дорошенка, українські наукові установи рядом наукових збірників і праць, десятками наукових конференцій та засідань довели живучість і розвиток української науки. В літературній ділянці, як досягнення треба визначити — крім цілої низки нових тривалих своєю вартістю літературних творів — книгу перекладів сл. п. Т. Осьмачки з Шекспіра, великий літературний збірник „Слово" та ін. Жвавою і успішною була праця українських мистців, які рядом виставок ознайомлювали з українським мистецтвом і його здобутками не тільки український, але й американський та чужоземний світ.

Треба сподіватися, що й новий — 1963-ий рік проходитиме з тією ж наснагою і з тими ж настановами, що й попередній, що провідною в ньому буде й далі висвигнене Українським Народним Союзом гасло мобілізації сил і росту українських надбань і рядів. Тим більше, що з 1963-им роком українська спільнота у вільному світі входить в стадію підготови до великих роковин соборної України — і тієї на рідних землях, і цієї в діяспорі — 150-річчя з дня народження Тараса Шевченка, того, що своїм вогненним словом визначив нас, як націю, що його „Заповіт" виписаний на скрижалях дум і почувань всього українства.

Спадщина 1962 року

У міжнародному житті в 1962-му році ніби „нічого не сталось", у тому розумінні, що не розв'язано жадної з великих проблем, успадкованих від 1961-го року. У великій справі міжнародного роззброєння не зроблено ані одного кроку наперед. Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант у своєму новорічному зверненні кладе натиск на конечність підписання договору про припинення ядрових детонацій. Не підписано й досі мирового договору з Німеччиною, яка все ще залишається поділеною. Що гірше, переділений у 1961-му році внутрішнім „муром ганьби", Берлін став у 1962-му році сумним політичним „реалітетом". 17-та сесія Генеральної Асамблеї ОН була одною з найбільш анемічних і не вирішила конструктивно ні одної важливої справи, не зуміла навіть оздоровити власних фінансів. Корея поділена, у південній вільній частині поділеного В'єтнаму палає війна з комуністичними партизанами, у Ляосі споквидно врятували мир, „зневтралізувавши" ту країну, з мрячними перспективами на майбутнє.

А втім, трапилося й чимало такого, що може дати поштовх до дійсних великих змін — у ділянці політики й духового життя. Майже завершився процес деколонізації Азії й Африки, із залишенням Совєтського Союзу, як єдиної колоніяльної імперії. Число держав-членів Об'єднаних Націй дійшло до 110. Але комунізм на тому процесі усамостійнення азійсько - африканських народів не виграв. Ні одна країна в Азії й Африці не підпорядкувалась Москві, а на терені ОН збанкрутувала вимога Хрущова ввести в систему керівництва ОН принцип „тройки". З усамостійненням Альжиру і з підписанням угоди між Голляндією і Індонезією щодо Нової Ґвінеї — відпали найбільші турботи двох поважних членів Атлантійського союзу. Тільки ще Портуґалія вперто боронить свою колонію Анґолю, без виглядів на успіх.

Зате деякі події, що сталися в 1962-му році, можуть мати далекосяглі, переломові наслідки. Успіхи астронавтів започаткували „перегони на Місяць". Вселенський Собор Католицької Церкви поставив проблему духової і організаційної єдности християнського світу в площину реальної можливости. Наїзд комуністичного Китаю на Індію захитав цілою теорією невтралізму, що її головним проповідником була Індія, і засвідчив незалежність від Москви комуно - китайських імперіялістичних амбіцій. Цей наїзд мав ту добру, непередбачену китайськими комуністами сторінку, що відкрив до Індії шлях американській і британській військовій допомозі. Поглибився між Москвою і Пейпінгом ідеологічний спір за шляхи й методи комунізму в змаганні до опанування світу. Скріпилась економіка Заходу завдяки Спільному Господарському Ринкові, до якого хочуть приступити Британія і інші країни. Збройні сили бльоку НАТО щораз більші, і, мабуть, дістануть атомову зброю.

Але найважливішою подією минулого року був рішучий виступ Америки проти перетворення Куби на совєтську атомово-ракетну і летунську базу. Переконавшись в оборонній рішучості ЗДА, Хрущов завернув, відкликав з дороги совєтські воєнні й вантажні кораблі, забрав з Куби ракети й бомбовики. Виявилась наявно нижчість совєтських збройних сил у порівнянні з американськими. Переконавшись, що ЗДА готові воювати також в обороні Західнього Берліну, Хрущов і в цій справі перейшов на „примирливий тон". Трудно нині передбачити: чи буде у східньо - західніх взаєминах тільки короткотривала „передишка", чи настане довший час перемир'я на базі статусу кво. Однак, покищо рік 1962-ий закінчився перехопленням Америкою від СССР ініціятиви в холодній війні. Забулась самокритика на тему „відставання" Америки від СССР, а погрози і нахвалювання Хрущова втратили свій ефект. Чи і як ЗДА використають цю коньюнктуру для дальших успіхів і перемог вільного світу, покаже 1963-ий рік.

М. Прокоп

КОЛОНІЯЛЬНІ ДЕБАТИ НА 17-ІЙ СЕСІЇ ОН

Найбільш характеристичною рисою в дискусії над положенням колоніяльних народів, що відбулася в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй у листопаді цього року і частинно продовжувалась аж до закриття сесії 21-го грудня, є послаблення ваги колоніяльного питання на форумі цієї міжнародної організації. Такий висновок є очевидний, коли порівняти цьогорічні дебати із змістом, характером, формою та темпераментом колоніяльних дискусій у 1960 і 1961-му роках. Цю зміну атмосфери відчули зразу акредитовані при ОН дипломати і кореспонденти. Тому більшість виступів у колоніяльній дискусії цього року проходила у напівпорожній залі.

Є декілька причин такої зміни становища.

Насамперед, сильно зменшилося число народів, яким треба допомагати визволятися від західнього колоніялізму. Від часу другої світової війни 44 країни з 840 000 000 населення визволились з колоніяльного поневолення Заходу. Більшість із них у чималій мірі завдячують своє усамостійнення Об'єднаним Націям, а декого з них ця організація прямо ввела в коло вільних народів. Тепер делеґати совєтського бльоку в ОН не можуть нарахувати більше як 50.000 000 людей, що ще „терплять під колоніяльним гнітом Англії, Франції, Портуґалії, ЗДА".

Подруге, питання майже всіх народів, що досі перебувають у колоніяльній залежності від західніх держав, якраз тепер розглядається в різних комісіях ОН. При Об'єднаних Націях існує окрема Комісія сімнадцяти, завданням якої є слідкувати за тим, як виконуються постанови Деклярації ОН з 14-го грудня 1960-го року про ліквідацію західнього колоніялізму. Працює окрема комісія для справ портуґальських колоній, для Анґолі і ін.

В таких умовах — і це є третя причина зменшення атрактивности колоніяльного питання — делеґаціям совєтського бльоку стає щораз важче використовувати західній колоніялізм в Африці й Азії для того, щоб мобілізувати проти нього увагу світу, завойовувати собі прихильників серед кольорових народів, виступати речником національного визволення і водночас закривати те, що діється в самій совєтській імперії. Це добре зрозуміли в Москві, і тому цьогорічні виступи делеґатів совєтського бльоку своїм змістом і силою арґументації були тільки слабим відгуком тієї бурі, що її вони піднімали з приводу колоніяльного питання минулими роками. Не було цього року в дебатах нічого з „черевичної дипломатії" Хрущова, не було також довгих тирад Громика, пристрасних атак Зоріна, Лапіна, Морозова чи хоч би „нашого" Паламарчука. У своєму виступі з нагоди відкриття 17-ої Асамблеї Громико лише побіжно торкнувся справи колоніялізму, а ввесь наголос поклав на Кубу, Німеччину та на атаки проти ЗДА. Подібно повів себе Паламарчук. Правда, в самих дебатах совєтські делеґати гостро атакували західні держави за колоніялізм, але цим разом це робили менші фіґури: від СССР головним промовцем був А. Грен, який, до речі, носить також титул „міністра закордонних справ Естонської ССР", а від УССР Михайло Поляничко, який у списку членів делеґації УССР стоїть аж на восьмому місці.

А тепер постає питання: як у зв'язку з цим поменшенням ваги західнього колоніялізму в ОН і в обличчі згаданої тактики совєтського бльоку повели себе західні делеґації. І друге питання: яке місце в їхніх виступах зайняла справа поневолених народів совєтської імперії?

Якщо йде про перше питання, то більшість західніх держав, які ще мають колонії, зрозуміли, що остаточна ліквідація західнього колоніялізму є неминучим історичним явищем. Тільки дехто з них, як от Портуґалія, намагаються цей процес спинити. В таких умовах єдиною державою, берегів якої деколонізація ще не досягла, залишається совєтська імперія. На це і вказували в дебатах представники вільних народів.

Першим речником Заходу в колоніяльних дебатах виступав делеґат ЗДА — Бінґгем. 20-го листопада цього року, пригадавши успіхи в деколонізації Африки за минулий рік, він сказав: „За той час не здобула свободи чи хоч би обмеженого права вибору жадна з країн, опанована комуністичним імперіялізмом". Бінґгем назвав кримських татар, калмиків, інгушів, народи Прибалтики і центральної Азії, як „особливо нещасні жертви совєтського колоніялізму". „Совєтська делеґація, — заявив Бінґгем, — уживає окреслення „колоніялізм" або „імперіялізм" тільки у відношенні до тих теренів, де система влади інша, як совєти хотіли б її бачити. Це значить, що там, де паном є Совєтський Союз, колоніялізму немає, там же, де Совєтський Союз влади не має, але хоче її здобути, там зразу піднімається крик проти колоніялізму. Ми бачимо це питання інакше. Ми кажемо, що колоніялізм або імперіялізм існують там, де немає свободи вибору".

Наступного дня промовляв делеґат національного китайського уряду на Формозі, Ю Чі-тсунґ. Він сказав: „Ми мусимо звернути наші очі на жахливі й нестерпні умови життя мільйонів людей під російським колоніялізмом. Російський колоніялізм — підступна форма колоніялізму. Особливо спритно користується він місцевими квіслінґами, які належать до тієї самої раси, що й народи, які він тримає в неволі... Візьмім, наприклад, Естонію, Латвію, Литву. Ці країни були колись незалежні. Що вони є сьогодні?... Або чи користуються правом самовизначення народи України, Білоруси, Угорщини і Східньої Німеччини?

Делеґат Австралії, Плімсол, пригадав ось таку заяву свого міністра закордонних справ, що її він склав в австралійському парляменті: „Я уважаю, що ця деклярація, значить деклярація про ліквідацію колоніялізму, стосується також до народів поневолених Совєтами і комуністичним Китаєм. Я маю надію, що прийде пора, коли Об'єднані Нації звернуть свою увагу на ці території".

23-го листопада в дискусії виступав делеґат Канади, МекКвері. Наплутавши насамперед дещо про „Рутенію, колись частину Чехо - Словаччини", він повторив відомі слова прем'єра Діфенбейкера, що стали були причиною довгих атак совєтської преси: „Як з Литвою, Естонією, Латвією? Як з волелюбними українцями і багатьма іншими народами Сх. Европи?" МекКвері говорив: „Згідно із становищем прем'єр - міністра, канадійський уряд продовжував закликати Об'єднані Нації спрямовувати свою увагу на умови, що існують в совєтській імперії, і особливо на потоптання людських прав та підставових свобід. Якщо ОН розглядають становище в різних країнах світу, чому вони не звернуть свої очі на території, поневолені совєтським режимом?"

Врешті про колоніялізм Москви говорив 26-го листопада англійський представник, сер Патрік Дін. Він сказав: „У 1815-му році, отже у той самий час, коли Росія окупувала Азербайджан, Цейлон попав під британське панування. Цейлон здобув свою незалежність у 1947-му році. Коли, питаємо, можна сподіватися, що Азербайджан стане самостійним?.. Як бути з територіями Естонії, Литви, Латвії, Південного Сахаліну і Курілів, що попали під владу Совєтського Союзу в другій світовій війні?"

Як реагували на це совєтські делегати?

Згаданий уже Грен сказав: „Тут була спроба чи радше ганебне намагання відвернути увагу Генеральної Асамблеї від розгляду такого важливого питання, як уведення в життя Деклярації про надання незалежности колоніяльним територіям і народам. Делеґації ЗДА не подобається, що совєтські республіки об'єднані в могутньому Союзі і що взагалі Совєтський Союз існує. ЗДА не подобаються дружні взаємини між нашими республіками". Подібно говорили два чеські делеґати, Пудляк та Павлік, і інші сателіти, врешті й згадуваний уже М. Поляничко. Він особливо гостро виступав проти канадійського делеґата, закидаючи йому, що той проповідує „ненависть до українського народу". Але на закінчення свого виступу Поляничко склав заяву, що під нею може підписатися кожний українець. Він сказав: „Право народів покласти кінець чужому пануванню є невід'ємним правом кожного народу, і ми переконані, що це право переможе у всіх частинах нашої плянети". В цілому, однак, відповіді совєтських делеґатів були, в порівнянні з минулими роками, слабі. Відчувалося, що вони не тільки не мають чим боронитися, не мають арґументів, але також бояться, щоб їхні противники не захотіли формально поставити справу поневолених народів совєтської імперії на порядок нарад ОН.

Вкінці постає питання: якщо доба західнього колоніялізму кінчається, які є шанси, щоб Об'єднані Нації зайнялися справою поневолених Москвою народів? Пряма відповідь на це питання межувала б з ворожбою. Треба натомість говорити про ті сторонні умови, які можуть вплинути на постання цього питання на форумі ОН.

Справу совєтського колоніялізму формально на порядок нарад ОН можуть поставити тільки західні держави або їхні союзники. Дотеперішній досвід повчає, що вони не відмовлялись використовувати це питання для того, щоб відбивати совєтські атаки. Значить, справа поневолених Москвою народів це, як досі, є для них тільки арґументом у політичній боротьбі чи обороні. Треба думати, що цим арґументом вони будуть користуватися й далі.

ДИТЯЧА ПРЕСА

Українська дитяча преса на рідних землях має свою довгу й почесну історію. Такі дитячі журнали, як „Дзвіночок", „Світ Дитини", „Малі Друзі" та інші, появлялися у великих накладах і мали великий вплив на формування психіки наших дітей. Вони виховували нашу дітвору в патріотичному дусі, призвичаювали її читати українську пресу, що ставало згодом доброю звичкою. Пізніше читачі дитячих журналів ставали пильними читачами газет для дорослих.

Понад 50 літ тому заслужена вчителька, поетка й письменниця — Константина Малицька — редаґувала у Львові дитячий місячник „Дзвіночок". Досі пам'ятаю, з якою тугою я очікував на кожне число „Дзвіночка", як пильно його читав, як вивчав віршики, як відрисовував ілюстрації, як відгадував загадки.

„Дзвіночок" був знаменито редаґований К. Малицькою, в ньому брали участь наші кращі поети й письменники. Він виробив у мене замилування до читання рідної преси, що залишилося на ціле життя.

Подібну ролю відіграли пізніше „Світ Дитини" й „Малі Друзі", що появлялися з багатьома ілюстраціями і друкувалися у великих накладах. Не було села на західньоукраїнських землях, де не було б „Малих Друзів".

В Америці маємо лише один дитячий журнал — „Веселку", зразково редаґований, що в ньому співпрацюють наші найкращі дитячі письменники.

Ясна річ, що цей журнал має бути в руках кожної української дитини. Шкільна Рада УККА повинна подбати, щоб „Веселка" масово розходилася між нашою шкільною молоддю, як допоміжна література.

Одначе, це майже неможливо перевести в життя, бо українське шкільництво в Америці не є зорганізоване в одній виховній системі, кожна парохія окремо опікується своєю школою.

В Австралії існує при Союзі Українських Організацій Українська Центральна Шкільна Рада, що опікується всіми українськими школами. Там ведеться плянова акція, щоб кожна українська дитина передплачувала свій журнал. Ця акція увінчалася успіхами. Сиднейський тижневик „Вільна Думка" видає „Дитячу Сторінку" з творами наших найменших: короткими оповіданнями, описами, споминами, листами, навіть віршами! Як далеко до цього стану нам в Америці!

Усі Батьківські Комітети при Українських Школах повинні повести в цьому напрямі таку акцію, щоб всі українські діти читали свій рідний журналик „Веселку" і таким чином звикали до рідної преси. Як підростуть, читатимуть „Свободу", але до цього треба набрати „смаку" з ранньої молодости.

І. Савич

ГОЛОС ЧИТАЧА

Ще про „регабілітацію української пісні"

Стаття „Рильський регабілітує українську пісню" („Свобода" з 9-го жовтня ц. р.) по-різному вплинула на українського читача. Для того, хто з власного досвіду добре знає совєтську дійсність, виступ Рильського не приніс жадної радости. Ми бачимо, що ставлення совєтської влади до мистецтва в дійсності не змінилося. Комуністична партія і надалі дає свої вказівки, які твори і яких композиторів дозволено виконувати. Тільки робиться це дуже хитро, і попередні всілякого роду заборони висвітлюються, як помилки окремих партійних осіб.

Різдвяна ялинка була заборонена. Як же можна було думати про щедрівки та колядки, про вартість яких тепер Рильський нагадує? Релігія в Совєтському Союзі розглядається як „опіюм для народу". Потім „друг дітей" Постишев, ніби з власної ініціятиви, запропонував влаштовувати для дітей ялинку, але не на Різдво, а — на Новий Рік!

Чи можна собі уявити, щоб хтонебудь відважився співати колядки і щедрівки, коли вони мають різдвяний зміст? Не хочу перелічувати всіх композиторів, твори яких заборонено, як твори, насичені „буржуазно - націоналістичною" ідеологією.

Про духовну музику не могло бути навіть й згадки. Чому ж тепер Рильський, після довгої мовчанки, надумав пригадувати українцям, що є такі цінні композитори, як Ведель, Бортнянський, і що треба б їхні твори вставляти в концертові програми? Де ж був М. Рильський раніше? Чому він так довго про це нічого не писав?

Я за професією диригент співу і фахівець духовної музики. Совєтський „рай" і всілякі етапи „бурхливого розвитку" мистецтва пережив, коли був громадянином совєтської імперії. Я цілком приєднуюся своїми думками до поглядів п. В. С-ко, який на сторінках „Свободи" 17-го листопада висловив сумнів щодо великих змін, які нібито тепер відбуваються на Україні.

Зрозуміло, що виступ п. В. С-ко не сподобався „прогресистам", які є слугами совєтської держави. Але мені цілком незрозуміло, чому відомий музиколог проф. Витвицький захопився виступом Рильського і навіть пропонує, щоб статтю його дискутували в хорових гуртках. Невже проф. Витвицький ще й досі не знає, що в Совєтському Союзі ніхто з власної ініціятиви не може вносити ніяких змін до політики комуністичної партії в наукових, літературних, мистецьких або культурно - громадських питаннях?

Виступ М. Рильського нагадує всім відому українську казку про лисицю і півника. Спочатку півник не вірив солодким словам лисиці, але різними хитрощами лисові врешті вдалося виманити півника з хатки.

Т. Хвиля

Шикаґо, Іллиной

З ХРОНІКИ 1962 РОКУ

ДЕЯКІ ПОДІЇ З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

СІЧЕНЬ

7 — Різдво Христове, за старим календарним стилем. Послання владик. Привіт Митрополита Амврозія, переданий в Україну в радіопередачах „Голосу Америки" й Радіо Свобода".

8 — Публічне вшанування в Ню Йорку д-ра Степана Витвицького, президента УНР в екзилі, з нагоди його повороту з 5-ої сесії УН-Ради.

13 — 14-ті Загальні Збори Т-ва українських інженерів в ЗДА, в Ню Йорку. Голова: інж. Роман Левицький.

16 — Інтерв'ю з канадійським прем'єром Джаном Діфенбейкером в українській радіовисильні „Голос Канади".

13 — Вибір проф. д-ра Олекси Архімовича на президента УВАН на конференції в Ню Йорку.

18 — Виїзд проф. Лева Добрянського на Формозу. 23-го його промова через радіо в Тайпеї у китайський „День Волі".

21-222 — Міста і Конґрес ЗДА під знаком Українського Дня Незалежности. Молитви в Палаті Репрезентантів (о. Йосиф Федорик) і Сенаті (о. Богдан Желехівський). Заяви численних конґресменів і сенаторів, записані до рекорду. „День Української Незалежности" в стейтах Ню Йорк, Ню Джерзі, Мишиґен, Мессачузетс, Коннектикат, Норт Дакота і ін. Урочисте святкування українськими громадами у вільному світі 44-их роковин акту самостійности з 22-го січня 1918 року.

27 — Проф. д-р Роман Смаль-Стоцький переобраний на голову К-ту Пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні. Й. Лисогір — екзекутивний директор, д-р Я. Падох — секретар, І. Білинський — скарбник.

28 — Відкрито в Ню Йорку власний дім УВАН.

30 — Д-р Северин Левицький „Сірий Лев", Начальний Пластун, помер у Боффало, Н. Й., на 72-му році.

ЛЮТИЙ

17 — Загальні Збори Спілки Українських Журналістів Америки в Ню Йорку. Голова — ред. Іван Кедрин.

— Наукова конференція НТШ з нагоди 70-ліття Митрополита Йосифа Сліпого, довголітнього в'язня совєтських тюрем.

22 — Вечерниці „Червоної Калини" у Ню Йорку; понад 1000 осіб приявних; велика розвагово - товариська імпреза.

БЕРЕЗЕНЬ

1 — Федір Дудко, видатний український письменник, помер в Ню Йорку на 77-му році.

4 — Д-р Никифор Гірняк, педагог, кол. отаман УСС, військовий історик, помер в Пассейку, Н. Дж. на 77-му році.

10 — Річні збори Конференції американців центрально- і східньоевропейського походження (КАССІД), — віце-президент Й. Лисогір, прес. реф. — ред. В. Душник.

10 — Перше повідомлення про друк англомовної Енциклопедії українознавства в університетському в-ві й друкарні в Торонто, Канада.

10-11 — Традиційне святкування дня народження Тараса Шевченка. Спільна наукова конференція НТШ і УВАН в Ню Йорку.

11 — 4-та сесія Української Центральної Ради в Арґентині, голова — проф. Є. Онацький.

18 — Урочисте святкування в Ню Йорку 23-х роковин з дня проголошення державности Карпатської України.

23-25 — Участь СУСТА на студентській „Симульованій сесії ОН", — „виступ УССР з Совєтського Союзу".

24 — Проф. Віктор Доманицький, учений агроном і соціолог помер у Міннеаполісі, Мінн. на 69-му році.

— Загальні Збори Нюйоркського Відділу УЛТ, — голова д-р Богдан Шебунчак.

31 — 7-ий Делеґатський з'їзд ОбВУА у Філядельфії — през. д-р Вол. Галан.

КВІТЕНЬ

7-8 — 9-та Крайова конференція Ліґи Визволення України в Торонто, Канада; голова — д-р Роман Малащук.

8 — 15-ий Крайовий З'їзд Спілки Української Молоді в Брюсселі, Бельгія; голова — О. Коваль.

— Збори Ради директорів Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку — голова — інж. М. Лепкалюк.

— Загальні Збори уділовців УНДому в Ню Йорку; голова — адв. Юрій Волинець.

11 — Д-р Євген Маціях, член Проводу ОУН, помер у Лондоні.

14 — 10-ий Делеґатський з'їзд Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч" в Ню Йорку; голова Гол. Управи — Юліян Ревай.

15 — Загальні Збори Об'єднання Українських Мистців Америки; голова — Святослав Гординський.

18-30 — Контроверсійний відгук в громадянстві на гостинні виступи ансамблю українських танцюристів з Києва.

24 — Річні Загальні Збори Спілки Українських Журналістів в Німеччині; голова — Вол. Стахів.

29 — Великдень — урочисте святкування українцями у вільному світі.

— Проголошення вислідів загального перепису 1960 р. в ЗДА: 107 000 родин подали українську мову за матірну, — опит на базі 25%.

ТРАВЕНЬ

5 — Відкриття нового Українського Народного Дому в Амстердамі, Н. Й.

6 — Микола Мухин, визначний український скульптор, помер у Філядельфії, Па. на 46-му році.

10-12 — 15-та Конвенція Української Народної Помочі в Боффало, Н. Й.; гол. предсідник — адв. Іван Демер.

12-13 — 6-ий Конґрес Т-ва Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського у Філядельфії, Па. (ТУСМ); голова — Богдан Кульчицький.

16 — Загальні Збори Комітету Об'єднаних Українських Організацій Ню Йорку; голова — Іван Базарко.

— 2-годинна авдієнція делеґації УНСоюзу й „Свободи" у Державному Департаменті, зокрема у голови Східньо - Европейського відділу Фой Колера.

21-25 — 25-та Конвенція УНСоюзу в Ню Йорку, з 436 управненими до голосування, під головуванням адв. І. Флиса. Головний предсідник — Йосип Лисогір, заступники — Анна Герман і Ст. Куропась, гол. секр. д-р Яр. Падох, гол. касир — Роман Слободян.

— Засідання Комітету будови пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні.

26 — Загальні Збори Т-в Української Кооперації, що об'єднує 12 кредитових кооператив; голова Ради — дир. Іван Шепарович.

26-27 — 3-тя Крайова конференція однодумців ОУНз в ЗДА; голова Політичної Ради — ред. Роман Ільницький.

Микола Дутчак з Дітройту, Миш. пожертвував 8.500 дол. на УККА.

(Закінчення на стор. 3-ій)

З ХРОНІКИ 1962 РОКУ

(Закінчення зі сторінки 2-ої)

ЧЕРВЕНЬ

2 — Посвячення наріжного каменя під будову Колеґії св. Василія у Стемфорді, Н. Й.

4-9 — 15-та Конвенція Українського Робітничого Союзу в Скрентоні, Па.; гол. предс. — Антін Батюк.

9 — Конфенція українських істориків і дослідників суспільних наук в УВАН.

12-13 — Конференція духовенства Української Православної Церкви в ЗДА, у Філядельфії, Па., сполучена з 20-річчям свячення архиєп. Мстислава.

16 — Загальні Збори Української Спортової Централі Америки й Канади (УСЦАК), в Дітройті, Миш.; голова — Ярослав Хоростіль.

18 — У парляментарних виборах в Канаді обрано українських послів Михайла Стара, Мандзюка, Слоту і Скорейка.

— Михайло Курах, пполк. СС, голова Відділу Т-ва інженерів в Клівленді, визначний громадський діяч і військовий історик, помер в Ню Йорку на 66-му році.

25 — Проф. Володимир Січинський, історик українського мистецтва, автор багатьох наукових праць, помер у Петерсоні, Н. Дж. на 68-му році.

26 — Д-р Олександер Юрченко, науковець, активний діяч Державного Центру УНР, згинув в автомобільній катастрофі в Мюнхені на 58-му році.

29-30 — 13-та Конвенція Союзу Українок Америки (СУА); голова — Олена Лотоцька.

— Закінчено референдум серед членів Братства Українських Січових Стрільців; голова Гол. Управи — Іван Поритко.

ЛИПЕНЬ

6-8 — 7-ий Конґрес Українців Канади. Виступ прем'єра Дж. Діфенбейкера, гол. предс. УНС Йосипа Лисогора. Президент — о. кан. д-р Василь Кушнір.

14 — Мистецьке жюрі К-ту будови пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні признало 1-му нагороду Левові Молодожанинові з Вінніпеґу, другу — А. Дараганові з Ню Йорку.

15-22 — Тиждень Поневолених Народів в ЗДА, за законом з 19 липня 1959 р.

21-22 — Відкриття пам'ятника Борцям за волю України долота Мих. Черешньовського на оселі СУМА в Еленвіллі, Н. Й., з нагоди 20-річчя УПА.

28 — Приїзд до ЗДА голови УНРади інж. Осипа Бойдуника, після подорожі по Півд. Америці.

СЕРПЕНЬ

6-30 — 9-ий курс українознавства на Союзівці.

8 — Зенон Тарнавський, письменник і театральний діяч, помер у Дітройті, Миш. на 50-му році.

12 — Степан Шумейко, кол. през. УККА, кол. редактор „Юкрейнієн Віклі", видатний журналіст і громадський діяч помер в Ню Йорку на 54-му році.

18 — Посвячення єп. Йосифом Шмондюком нової української церкви св. Йоана Хрестителя в Гантері, Н. Й. в гуцульському стилі.

21 — Пікетування українськими студентами редакцій журналів „Лайф" і „Тайм" в Ню Йорку за неприхильне відношення до України.

23-26 — 24-та річна Конвенція Ліґи Української Католицької Молоді в Клівленді з участю 400 делеґатів.

28-1 вересня — Ювілейна Пластова Зустріч в Іст Четгемі, Н. Й. з нагоди 50-ліття Пласту; 2.000 приявних.

29 — Відвідини в ЗДА єпископа Кир Андрея Сапеляка з Арґентини.

30 — Мирослава Драган, кол. політ. в'язень і громадська діячка, померла в Джерзи Ситі, Н. Дж. на 48-му році.

ВЕРЕСЕНЬ

1-3 — 24-ий з'їзд Організації Державного Відродження України (ОДВУ) в Лігайтоні, Па. Переобраний на голову проф. О. Грановський. Там же 29-та конвенція Молоді Української Національности (МУН); голова — Ігор Прийма з Шикаґо.

7 — Тодось Осьмачка, визначний письменник і поет, помер у Ню Йорку на 67-му році.

8 — Рада Директорів Українського Конґресового К-ту в Ню Йорку — звернення до української спільноти в ЗДА.

— 7-ий Загальний З'їзд Українського Музичного Інституту в Америці в Ню Йорку; директор — д-р З. Лисько.

— Ген. Іван Омелянович-Павленко, кол. командир Окремої Кінної Дивізії в Армії УНР, помер в Шикаґо на 81-му році.

15 — 7-ма Конференція Об'єднання Українських Педагогів Канади, в Торонто, Онт.

16 — Посвячення єп. Й. Шмондюком наріжного каменя нової парафіяльної школи при церкві св. Духа в Брукліні, Н. Й.

— Відкриття в Сант Кетеринс, Онт., Канада, Українського Чорноморського Дому.

23 — 7-ий Світовий Конґрес СУМ'у в Еленвіллі, Н. Й.; голова — Омелян Коваль з Бельгії.

30 — Відзначення 50-річчя Союзу Українських Католиків „Провидіння" у Філядельфії, Па.

ЖОВТЕНЬ

3-23 — Концертове турне Капелі Бандуристів для американської публіки: 14 міст середніх стейтів.

6 — Іван М. Кабачків, кол. державний контролер УНР, визначний економіст, помер в Ню Йорку на 88-му році.

6-7 — 5-ий З'їзд „Пласту" в Торонті, Онт., Канада з участю 46 делеґатів від 1.260 членів.

6-8 — Ювілейний З'їзд Українського Національного Об'єднання (УНО) Канади, в Гемілтоні, Онт., з нагоди 30-річчя.

8-19 — Судовий процес перед Найвищим Судом у Карльсруге, в Зах. Німеччині, проти Богдана Сташинського, совєтського аґента - вбивника д-ра Лева Ребета і Степана Бандери. Засуджений на 8 років в'язниці. Родина Ст. Бандери була заступлена адв. Чарлз Керстеном і д-р Я. Падохом.

11 — Початок Вселенського Собору Католицької Церкви в Римі з участю 15-х українських владик.

12-14 — 8-ий Конґрес Американських Українців в готелі „Коммодор" в Ню Йорку з участю 295 делеґатів та 46 представників керівних органів, під головуванням адв. Івана Флиса. Виступи губ. Нелсона Рокефеллера, сен. Дж. Джевітса і ін. Голова — проф. Лев Добрянський, екзекутивний заступник — Йосип Лисогір, секретар — д-р Матій Стахів.

13-14 — 11-та Наукова конференція НТШ в Торонто, Онт., Канада, з участю 30-х учених.

16-17 — Участь редакторів „Свободи" й „Америки" у дводенній конференції, присвяченій закордонно-політичним справам в Державному Департаменті у Вашингтоні.

20 — Д-р Борис Андрієвський, лікар і визначний громадський діяч, помер у Клівленді, Огайо, на 64-му році.

27-28 — 3-ті річні збори українських фінансових установ Америки. Тричленний Секретаріят: д-р Я. Падох, дир. Маріян Коць і ред. Р. Ільницький.

27-4 листопада — Участь українців в міжнародній конференції в справах комунізму на Мальті.

ЛИСТОПАД

1 — 44-ті роковини 1-Листопадового зриву у Львові, святковані урочисто в усіх українських громадах вільного світу. В соборі св. Петра у Римі відбулась з цієї нагоди Богослужба за душу Митрополита Андрея.

11 — З'їзд у Ню Йорку земляків Південного Поділля.

17-18 — 3-тя Конференція українських пластових організацій на „Союзівці", в Кергонксоні, Н. Й. Голова Головної Пластунської Ради — д-р Осип Бойчук.

18 — 75-річчя одної з найстарших в Америці української католицької парафії в Джерзи Ситі.

21 — Спільне Пастирське Послання українських католицьких єрархів, приявних на Вселенському Соборі у Римі з запрошенням православних єрархів („Свобода" з 12 грудня ч. 235).

22 — Заява 15-х українських католицьких єрархів, приявних на Вселенському Соборі, проти тамошньої участи 2-х представників Російської Православної Церкви з СССР.

24 — 9-ий З'їзд Спілки Української Молоді Америки (СУМА) в Ню Йорку. Голова Головної Управи — Михайло Фурда.

29-30 — Збори Професорської Колеґії Українського Вільного Університету в Мюнхені. Ректор — проф. д-р Олександер Кульчицький.

ГРУДЕНЬ

1 — Загальні Збори Союзу Українських Спортових Товариств Америки (СУСТА) в Ню Йорку. Голова — д-р Едвард Жарський.

2 — Ідеологічна конференція в Ню Йорку з нагоди 20-річчя УПА з ініціятиви Т-ва української студентської молоді ім. М. Міхновського.

6 — Комісія плянування столиці Вашингтону затвердила площу під пам'ятник Т. Шевченкові між 22 і 23 вул.

9 — Концерт об'єднаних хорів Ню Йорку, Філядельфії і Нюарку в супроводі оркестри в Ню Йорку заходами Союзу Українських Хорів Америки в честь Миколи Лисенка.

12 — Д-р Ігор Федів, визначний науковець - географ, автор „Сина України", помер в Монтреалі, Канада, на 66-му році.

14 — Д-р Лев Ганкевич, один з найчільніших адвокатів і громадських діячів, помер в Ню Йорку на 81-му році.

∴

Вищенаведений огляд — дуже неповний, зладжений виключно за хронологічним принципом і без прагматичного зв'язку. У цьому огляді не враховано книжкових і журнальних видань, численних мистецьких імпрез, виставок образів і скульптури, концертів і академій, дискусійних вечорів і доповідей, курсів, сходин, ювілеїв, театральних вистав і різних інших подій, особливо тих, які мали льокальний характер, без уваги на їх інколи високий рівень. Духове життя українців у вільному світі в 1962 році вимагає окремого огляду.

З діяльности Українського Християнського Руху

Побажання Президії Українського Християнського Руху з нагоди відкриття Вселенського Собору. Президія УХР склала побажання успіхів з нагоди відкриття Собору на руки Української Ієрархії — враз із запевненням постійних молитв за Боже Благословіння та поміч Духа Святого для Отців Собору. Подібні запевнення в цих історичних днях вислали також Проводи поодиноких Крайових Об'єднань УХР на руки місцевих Владик, Апостольських Екзархів у дотичних країнах. Крім цього, Президія вислала відповідні телеграми на адреси Секретаря Стану ЙЕм. кард. Чіконіяні, та Секретара свящ. Конґреґації для Сх. Церкви, ЙЕм. кард. Тести. У відповідь прийшли на руки Президента УХР, проф. д-ра В. Янева подяки враз із побажанням для УХР та переданим св. Отцем Апостольським Благословінням для цілого членства (подяки прийшли від ЙЕм. кард. Тести та від Апост. Нунціятури у Парижі з доручення Секретаріяту Стану.)

Спеціяльне Інформаційне видання УХР для Журналістів у Римі. Для належної інформації про участь українських Владик у Соборі згл. про українську проблематику під кутом бачення Собору, делеґатура УХР у Римі під проводом тамошнього Мужа Довір'я п. Василя Лосічка підготовила видавання спеціяльного інформативного Бюлетеня. Бюлетень названий по італійськи „Нотіціяріо" і він з'являвся в італійській, французькій, англійській та німецькій мовах. Перше число вийшло 25 жовтня й було роздане журналістам на щотижневій пресовій конференції.

Міжнародна Конференція про комунізм відбулася від 25 жовтня до 4 листопада у столиці Мальти, Валетті. Вона була організована місцевою Антикомуністичною Ліґою, яка в часі попередніх міжнародних конґресів увійшла у порозуміння із низкою чільних протикомуністичних діячів, зокрема з-поміж поневолених народів. Ці діячі були запрошені до перманентної Президії конференції. З українців запрошено Президента АБН, п. Я. Стецька.

Конференція була дбайливо підготовлена та в ній приняла участь ціла еліта мальтанців. Як доповідачі виступали професори університету, лідери партій, провінціяли діючих на Мальті монаших Чинів, синдикалісти, місіонарі, журналісти, чільні представники молоді, студентства та жіноцтва. З чужинних промовців найвизначнішим був сен. Керстен, так добре відомий українській суспільності із процесу Сташинського, який говорив на інавґураційному засіданні про необхідність нового ренесансу, про засоби большевицької аґресії та народовбивство, присвячуючи м. ін. чимало уваги українцям і пригадуючи з одного боку про Винницю, з другого про вбивство проф. Ребета та Ст. Бандери.

З екзильних груп найчисленнішу делеґацію мали українці: поруч із сильною делеґацією АБН (през. Я. Стецько, п-і Слава Стецько і д-р В. Микула) був теж представник УХР проф. В. Янів. Ця делеґація проробила величезну роботу й добула собі великі симпатії та признання. Президент Стецько вітав Конференцію на її інавґураційнім засіданні в імені всіх замісцевих делеґацій, згодом прощав її на кінцевому засіданні, проводив одною сесією, склав огляд актуального стану в Україні та прочитав доповідь про ролю поневолених народів у світовому протибольшевицькому фронті. П-і Стецько, що з успіхом виступала більшу кількість разів у дискусії, дала виклад про Визвольну боротьбу України. Вона ж дала інтерв'ю для місцевих радіомовлень. Д-р В. Микула виступив із двома доповідями: „Національна проблема в СССР" та „Переслідування Церкви в СССР". Професор д-р В. Янів з'ясував проблему „Значення Об'єднаної Европи у протибольшевицькому фронті".

Делеґація АБН роздала всім присутнім документацію про українську проблему та визвольну боротьбу: крім власних видань деякі праці УВУ, як напр. книгу: „Україна та її нарід" за редакцією св. п. проф. д-ра І. Мірчука.

Конференція прийняла низку резолюцій, запропонованих українськими делеґатами: З політичних резолюцій треба назвати засудження російського імперіялізму та совєтської колоніяльної політики, з релігійних висловлення жалю, що на Вселенськім Соборі нема низки Церковних Достойників з-поза залізної заслони.

Конференція закінчилася участю делеґатів у традиційнім мальтанськім поході-процесії у честь Христа - царя, в якім звичайно приймає участь до 70 тисяч мешканців із цілої Мальти, тоб то п'ятина населення — з усіми послами та урядом на чолі. Релігійність учасників залишила на гостях незатерте враження, а до цього ж делеґати поневолених народів були заскочені овацією багатотисячних мас, які в цей спосіб виявляли свої симпатії для тих, що стоять у передових лавах боротьби проти комунізму.

Мальтанська Конференція в обороні Митрополита-Ісповідника. Міжнародна Конференція про Комунізм на Мальті приняла між іншим резолюцію на внесення Президента УХР, проф. В. Янева, таку постанову:

„Міжнародна Конференція про Комунізм на Мальті, відбуваючися в час найзнаменнішої події християнського світу нинішніх днів — Вселенського Собору, висловлює свій глибокий жаль з приводу відсутности на тому Соборі великої кількости Церковних Ієрархів, ув'язнених чи насильно затриманих поза залізною занавісою, а зокрема з приводу відсутности ЙЕм. кардин. Міндсенті, примаса Угорщини, ЙЕ Архиєпископа Йосифа Сліпого, українського Митрополита, ЙЕ Архиєпископа Берана, примаса Чехії, ЙЕм. кард. Артеаґа, Архиєпископа Гавани і б. ін. і взиває цілий вільний світ до енерґійної оборони переслідуваної Церкви — шляхом релігійної обнови й духового відродження".

Резолюцію прийнято оплесками, — одноголосно.

Найновіше число ІЛЗ УХР. Для якнайширшого поширення гарного звичаю улаштувати святочні просфори, а також підготовляти спільні свята, Президія УХР видала чергове число свого Інформаційного Листка Зв'язку із докладними інструкціями, як такі свята підготовляти, та з багатим матеріялом до використання в часі Різдвяних Свят чи з нагоди 22 січня або Крутянського бою. Стаття інж. Л. Вертипорох в приступний спосіб пригадує про звичаї в часі „Свят-Вечора в українській родині". Ті звичаї ще підкреслюють дві спеціяльні сценки до відіграння для дітвори в часі Різдва. Дуже багатий є декляматорний матеріял: 25 різдвяних віршів: У. Кравченко, Б. Лепкого, П. Карманського, О. Грицая, О. Кобця, В. Вільшенка, М. Матіїв - Мельника, Р. Купчинського, Л. Мосендза, Р. Завадовича, Б. Кравцева, А. Ворскло, Л. Храпливої, І. Волянського, М. Босслава. В другій частині числа є дві статті: В. Качмара про 22 січня та передрук статті М. Садовського про Крути („Кров молоді за Україну"). І ця частина кінчається віршами („крутянськими" — В. Янева, О. Стефановича та М. Махнівського). Президія УХР гаряче доручає членству подбати про релігійну частину січневих роковин: про торжественну св. Літургію в намірені Українського народу з нагоди свята самостійности та соборности та про панахиду в роковини крутянського бою.

Українська документація у чужомовному Збірнику. Оце з'явилася конґресова книга минулорічного 2-го міжнародного конґресу т. зв. „Конференція про політичну війну совєтів" (Рим, 18 - 22 листопада 1961 р.) — за редакцією організатора того конґресу кол. італійського міністра І. М. Льомбардо. Ця книга, яка напевно знайдеться на столі кожного відповідального державного мужа, у вимовний спосіб вказує на значення того конґресу, на якому була заступлених 50 різних народів усіх континентів, в тому числі 13 народів поневолених совєтами. 107 делеґатів з-поміж 44 народів мало змогу виступити на цьому конґресі з доповіддю чи промовою. На тому тлі спеціяльного значення набирає праця української делеґації. На 8 українських делеґатів — 2 мало свої доповіді, а 5 дальших виступало із промовами. Щодо кількости виступів українці стояли на 3 місці — після італійців (15 виступів) та Французів (13 виступів).

Всі тексти виступів подані у Збірнику, що визначається зразковою сумлінністю, повністю. Щодо українців то це передбачені заздалегідь у програмі доповіді делеґатів УХР: проф. д-ра В. Янева „Об'єднана Европа протибольшевицьким бастіоном" та проф. д-ра О. Кульчицького „Моральний спротив поневолених народів важливим фактором у обороні вільного світу". Крім доповідей подані теж тексти виступів у дискусії 4 делеґатів АБН, през Я. Стецька, п-і Слави Стецько, ред. Б. Вітошинського та ред. В. Косика та делеґата в-ва Пролог з Ню Йорку, ред. А. Камінського.

Ці цифрові дані найкраще говорять про працю українських делеґатів на важливому міжнародному терені.

В цьому році народилося в ЗДА 4,150,000 дітей

Вашингтон. — Статистичне бюро при Уряді Публічного Здоров'я подає, що в цьому році є найменше від 1955-го року число народжених дітей — коло 4,150,000, на 118,000 менше як в минулому 1961 році. Менше число народжених дітей пояснюють тим, що тепер народжуються діти батьків, які народилися були під час економізної рецесії. Тепер є в цій країні коло 115 мільйонів жінок і чоловіків у віці від 20-ох до 29-ох років, на один мільйон менше, як 10 років тому. Цього року на тисячу населення народилося 22.5 дитини, а минулого 1961-го року той відсоток становив 23.6. Працівник популяційного відділу Роберт С. Кук стверджує, що молоді мами не виявляють захоплення для того, щоб бути матерями численних родин. На його думку на число народжених дітей має вплив і те, що не є певна економічна ситуація в останніх роках.

● **Апеляційний суд в Японії** проголосив прецеденсійний присуд в справі так званого вбивства з милосердя. Суд рішив, що таке вбивство допускальне і не каральне, якщо недуга пацієнта безнадійна і він має внедовзі всеодно померти, якщо він сам у повному стані притомности висловить бажання, щоб скоротити йому його муки, якщо ніхто інший, тільки лікар приспішить смерть безнадійно недужого хворого і якщо це станеться безболісно для пацієнта. Християнська Церква не дозволяє на таке вбивство, засуджуючи його, як смертельний гріх.

● **З західньо - німецької в'язниці** звільнено вже сім осіб, арештованих у голосній афері гамбурзького ілюстрованого тижневика „Дер Шпіґель". Звільнено вже редактора Конрада Алерса, автора статті про західньо - німецьку армію, в якій власті добачили зраду державно - військових тайн. Алерса арештували були в Еспанії і видали Німеччині.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на Фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 1.

М. Балабан, Говстон	$ 20.00	О. Чапельський, Ен Арбор	2.00
М. Похмурський, Ст. Пітерсбурґ з гостини Н. Захарчука	18.00	С. Хомик, Болтон Л.	2.00
Відд. 176 УНС, Шикаґо	15.00	А. Дмитріюк, Боффало	2.00
Літ. Мист. Клюб, Ню Йорк замість квітів на могилу сл. п. М. Драган	15.00	Двуліт, Перт Амбой	2.00
М. Д. Німців, Вашинґтон	15.00	Т. Федишин, Джемейка	2.00
П. Ярема, Ню Йорк	15.00	С. Клос, Йонкерс	2.00
М. Сенько, Ню Брітейн	13.00	М. Коваль, Гемтремк	2.00
Роман Дмитерко, Шикаґо	10.00	Ю. Кононів, Ірвінґтон	2.00
С. Галичин, Ню Йорк замість квітів на могилу сл. п. М. Драган	10.00	М. Корнова, Толідо	2.00
В. Г. Гузар, Рочестер	10.00	Н. Козбур, Клівленд	2.00
Д. Кульчицька, Ню Йорк замість квітів на могилу сл. п. М. Драган	10.00	Л. Курман, Торонто	2.00
А. Лобур, Клівленд	10.00	А. Кушик, Дітройт	2.00
І. Парабанюк, Гантінґтон, ПК.	10.00	М. Лаврів, واррен	2.00
П. Світенький, Шикаґо	10.00	В. Матрипула, Шикаґо	2.00
Т. Шпікула, Шикаґо	10.00	Р. Мельник, Гленбрук	2.00
О. Запорожець, Ню Йорк	6.00	Д-р Мичківський, П. Клінтон	2.00
Д-р П. Біланюк, Дітройт	5.00	Д. Онищак, Бріджпорт	2.00
Б. Гірняк, Кліфтон	5.00	В. Породько, Джерзі Ситі	2.00
Н. Камфонік, Вунсакет	5.00	В. Салабун, Нюарк	2.00
Д. Косович, Ню Йорк	5.00	В. Саюк, Нортгемптон	2.00
Е. Мацак, Джерзі Ситі	5.00	Е. Сушків, Ню Йорк	2.00
І. Настюк, Юнійон	5.00	І. Турик, Річмонд Гілл	2.00
П. Пайтра, Ню Йорк	5.00	М. Турчин, Вілкс Бері	2.00
В. Павленко, Бруклин	5.00	Л. Зиман, Джерзі Ситі	2.00
С. Салик, Ню Йорк	5.00	І. Архимов, Бруклин	1.95
Д-р В. О. Семків, Тіллс	5.00	Р. Будзяк, Дітройт	1.95
В. Зазуля, Лапір	5.00	Н. Гімбаржевський, Гінтон	1.95
М. Флис, Потокет	4.00	П. Бабяк, Шикаґо	1.00
С. і А. Левкут, Дітройт	3.25	К. Боковець, Ґарфілд	1.00
О. Білоган, Іст Орендж	3.00	М. Думко, Ню Йорк	1.00
Е. Федишин, Амстердам	3.00	П. Евазен, Нарма	1.00
М. Ґречило, Мілвокі	3.00	І. Фізер, Шенектеді	1.00
І. Кальмук, Вайтстон	3.00	А. Гайовський, Ірвінґтон	1.00
К. Качмар, Дітройт	3.00	Д. Берак, Ансонія	1.00
М. Лугова, Петерсон	3.00	П. Гавриш, Монако	1.00
Л. Поліцка, Дулут	3.00	М. Губка, Шикаґо	1.00
С. Слота, Вашинґтон	3.00	М. Ільчишин, Рочестер	1.00
Ю. Васлій, Гарісбурґ	3.00	А. М. Качмар, Асбурі	1.00
Е. Войтович, Шикаґо	3.00	І. Каменецький, Пт. Плезант	1.00
К. Чупіль, Ню Йорк	2.40	К. Костів, Торонто	1.00
М. Багрій, Шикаґо	2.00	Т. Кривовяз, Шикаґо	1.00
Е. Бехметюк, Вудсайд	2.00	Ю. Лавриненко, Ню Йорк	1.00
М. Білоскурський, Дітройт	2.00	П. Міскало, Боффало	1.00
І. Білоус, Дітройт	2.00	Ю. М. Німилович, Індіянополіс	1.00
С. Бляховський, Честер	2.00	М. Плешкевич, Шикаґо	1.00
П. Чупрун, Філядельфія	2.00	В. Поцілуйко, Дітройт	1.00
А. Харамбура, Рочестер	2.00	П. Сагайдачний, Гіксвілл	1.00
		Ю. і М. Сенів, Філядельфія	1.00
		Я. Стасула, Шикаґо	1.00
		О. Стеткевич, Ню Йорк	1.00
		П. Шагай, Гартфорд	1.00
		М. Угорецький, Шикаґо	1.00
		М. Яремко, Бруклин	1.00

УКРАЇНЦІ!

Повідомляємо Вас, що на третьому З'їзді Українських Фінансових Установ, що відбувся 27-го і 28-го жовтня 1962 р. на Оселі Українського Робітничого Союзу в Ґлен Спей, ми, Українські Фінансові Установи Америки, рішили продовнувати об'єднану працю у

КОНФЕРЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ АМЕРИКИ „КУФУА"

ЩОБ ДАТИ ВАМ

— ЩЕ краще і солідніше забезпечення на життя у своїх братських СОЮЗАХ;
— ЩЕ догідніші позички у Щадницях і Кредитових Кооперативах „САМОПОМІЧ";
— ЩЕ кращу обслугу й більші відсотки від ощадностей, які дають найсолідніші банки в цілій країні;
— І ЩОБ піднести повагу української національної групи в Америці та спільно дбати про її РОЗВИТОК і ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ її інтересів.

ВЖЕ 180,000 ЛЮДЕЙ

довірили нам своє життьове забезпечення і свої ощадності на імпонуючу суму

117,000,000 долярів

Кличемо ВАС УСІХ! Ідіть слідами тих стовісімдесят тисяч.
ЗАБЕЗПЕЧУЙТЕСЯ ТІЛЬКИ В СВОЇХ БРАТСЬКИХ СОЮЗАХ;
ОЩАДЖУЙТЕ ТІЛЬКИ В УКРАЇНСЬКИХ ЩАДНИЦЯХ ТА КРЕДИТОВИХ КООПЕРАТИВАХ „САМОПОМІЧ".

Ми гордимось тим, що завдяки праці й фінансовій допомозі українських господарських установ постало і розвивається наше НАЦІОНАЛЬНЕ і ЦЕРКОВНЕ життя з великим числом українських шкіл, народних домів, торговельних і промислових підприємств.

Українці!

Всі ми бажаємо собі, щоб наша національна група в цій країні була об'єднана й багата, та щоб тішилася пошаною других. Ми постали й працюємо для цієї справи. Допоможіть нам у цьому! Складайте свої гроші ТІЛЬКИ в Кредитових Кооперативах „САМОПОМІЧ" і ЩАДНИЦЯХ та забезпечуйтеся у своїх Братських Союзах.

Коли це зробите, то:

МІЛЬЯРДИ ДОЛЯРІВ БУДУТЬ У НАШИХ РУКАХ, А НАШІ ДІТИ БУДУТЬ ГОРДИТИСЯ З ПРИНАЛЕЖНОСТИ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ.

БУДЬМО СОЛІДАРНІ! **БУДЬМО ГОСПОДАРНІ!**

Христос Раждається

За Секретаріят КУФУА:

Ярослав ПАДОХ — Роман ІЛЬНИЦЬКИЙ — Маріян КОЦЬ

БРАТСЬКІ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВІ СОЮЗИ:

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ:
Йосип Лисогір — Роман Слободян — Ярослав Падох

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ СОЮЗ:
Антін Батюк — Теодор Миник

ЗА СОЮЗ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ „ПРОВИДІННЯ":
о. д-р Степан Тиханський — Степан Спринський

ЗА УКРАЇНСЬКУ НАРОДНУ ПОМІЧ:
І. Демер — Володимир Мазур

УКРАЇНСЬКІ ЩАДНИЦІ:

ЗА ЩАДНИЦЮ „ТРИЗУБ" — ШИКАГО:
Петро Пуцило — Степан Куропась

ЗА ЩАДНИЦЮ „ПАРМА" — КЛІВЛЕНД:
Іван Тарнавський — Михайло Тимків

ЗА ЩАДНИЦЮ „ТРИЗУБ" — НЮАРК:
Петро Богданський — Петро Цап

ЗА УКРАЇНСЬКУ ЩАДНИЦЮ — ФИЛАДЕЛФІЯ:
Володимир Ґалан — Іван Порітко

Товариство Української Кооперації (ТУК):
Іван ШЕПАРОВИЧ — Микола ЧОПИК

і об'єднані в ньому Кредитові Кооперативи „Самопоміч":

1. ШИКАГО
2. ДІТРОЙТ
3. НЮ ЙОРК
4. ФИЛАДЕЛФІЯ
5. КЛІВЛЕНД
6. ДЖЕРЗІ СИТІ
7. НЮАРК
8. ПАССЕЙК
9. ТРЕНТОН
10. ЕЛІЗАБЕТ
11. БАЛТИМОР
12. ГАРТФОРД
13. МІЛВОКІ
14. ЧЕСТЕР
15. УКРАЇНСЬКА КРЕДИТОВА СПІЛКА в РОЧЕСТЕРІ

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 Old York Road. — PHILADELPHIA 41, Pa.

Річний з'їзд „Слова"

Об'єднання Українських письменників „Слово" відбуло 23-го грудня 1962 в домі Українського Інституту Америки свій черговий річний з'їзд. „Слово", що входить саме на десятий рік свого існування, організує під кінець кожного року нараду українських письменників на еміграції для обговорення актуальних проблем української літератури і для товариської зустрічі. З'їзд письменників в грудні 1958 року перемінився був у велику маніфестацію. На той з'їзд прибули були письменники не лише з усіх теренів ЗДА, але і з Канади, ба навіть з Европи, і всі вони заманіфестували єдність із українським народом під совєтською окупацією в боротьбі за державну незалежність і свободу України.

На цьогорічний з'їзд прибуло понад тридцять українських поетів, письменників, критиків і інших літературних працівників, між ними такі визначні письменники старшої ґенерації, як Галина Журба і Анатоль Гак (Мартин Задека). Прибув із Шикаґо талановитий поет Богдан Рубчак, із далекого Канадійського Едмонтону прилетів Яр Славутич. Після наради Президії Об'єднання Письменників „Слово", до якої належать Григорій Костюк, голова, Улас Самчук, Іван Багряний, Богдан Кравців, заступники голови, Остап Тарнавський, секретар, Богдан Бойчук, касир, Докія Гуменна, Юрій Лавриненко й Іван Керницький, відбулась ділова нарада прибулих письменників.

Голова Об'єднання подав звідомлення за останній рік праці Президії. Головним досягненням являється великий (понад 500 сторінок друку) Літературний Збірник, в якому надруковано твори і праці 36 українських письменників і літературних працівників. Цей збірник появився у висліді жертвенної праці самих письменників, які не лише заповнили його своїми творами, але теж зібрали початкові фонди, без яких не можна було б почати друку.

Збірка, що її перевели письменники, дала $850. Для покриття задовження, що тяжить на збірнику, письменники зобов'язались повести кампанію за розпродаж збірника та й самі стали першими його покупцями, внісши повну ціну за збірник до каси Об'єднання. Ухвалено теж продовжувати видання збірника в майбутньому. На 1963 рік заплановано відбути письменницький з'їзд у ширшому маштабі і запросили до участи в ньому всіх українських письменників з різних країн їхнього побуту.

З нагоди з'їзду відбувся того ж самого дня вечором в залі Інституту Америки Літературний вечір. Вечір відкрив голова Григорій Костюк, вітаючи численно зібрану публіку і товаришів письменників. Голова поділився своєю радістю з приводу появи літературного збірника, як теж підкреслив заінтересування справами літератури нашого громадянства. Він висловився із признанням для редакції „Свободи" за друкування повісти Антоненка Давидовича та й її увагу для літературної лектури.

Проводив вечором, заповідаючи з притаманним йому гумором окремі точки, письменник Іван Керницький. Найчисленніше виступили поети. Започаткувала виступи Патриція Килина, яка прочитала новий вірш з пуантою на метафорі, що в ній ця молода авторка вбачає всю вимовність свого вірша. Богдан Бойчук читав вірш під назвою „Десять віршів про місто із прологом". Це теж повна метафоричности поема з наголосом на сенсуальність.

Кілька свіжих і гарних віршів, з новим трактуванням теми і з увагою для традиційного віршування, виголосив Богдан Рубчак, який нагадав старшим любителям поезії Антонича. Новий вірш читав теж Юрій Тарнавський. Із середньої ґенерації поетів виступали з новими творами Яр Славутич, що приніс новий подих із степової України у своїх клясичних октавах, Вадим Лесич і Леонід Полтава. Василь Барка читав на біблійну тему, здобуваючи собі слухача не лише вибагливою формою вірша, але й глибокою думкою.

Сатиричний вірш П. Голубенка читав з мистецькою майстерністю вислову маестро Иосип Гірняк, здобуваючи заслужені оплески і для себе і для автора сатири.

Оповідання Докії Гуменної „Балева сукня" читала пані Олімпія Добровольська, вбираючи це оповідання, як справжню красуню, у пишний стрій мистецького вислову, неначе у коштовну сукню. Микола Понеділок самий читає гарно і він з повною експресією прочитав своє оповідання, забарвлене теплим гумором і сантиментом. Сеньйор гумористичної літератури, як назвав конферансьє Ікер Мартина Задеку, прочитав гумореску - казку, в якій розказав про свого молодшого колеґу по жанру.

Остап Тарнавський прочитав есей на тему поезії, доказуючи на цитатах Павла Филиповича, що поезія — це найбільша правда, яка дана людині разом із чудесним даром думати обстрактно, і поезія визначує людині ту реальність, в якій людина живе.

Всі виступи письменників переплітала музичною інтерпретацією творів українських і чужих композиторів на фортепіяні талановита піяністка Марія Цісик, яку публіка і письменники нагороджували оплесками признання.

Після вечора відбулась перекуска в товариській атмосфері, що їй сприяє присмна обстановка Інституту Америки. Письменники з різних місцевостей мали нагоду зустріти своїх колеґ і подискутувати на важливі теми. Гайдарівський із Філядельфії мав нагоду порозмовляти із Смолієм з Йонґставну, Гуменна із Ярославською, критик Лавриненко міг обмінятись думками із критиком Коровицьким, молоді поети Нюйоркської Групи гуторили із молодими модерними малярами.

Письменники вітали між собою мистця Якова Гніздовського, який виконав прегарне мистецьке оформлення літературного збірника, надаючи цій новій книзі мистецького вигляду. Гістьми у письменників були визначні громадяни — учасники вечора.

О. Е. М. Т.

Відзначення 20-ліття УПА в Йонкерсі

Старанням Відділів Т-ва б. Вояків УПА, СУМА, ООЧСУ та Організації Оборони Лемківщини відзначено в Йонкерсі 20-ліття УПА бенкетом 25 листопада в залі Дому СУМА. Підготовкою займався спеціяльний діловий Комітет під головством мґра Володимира Черевка. Тостмайстром був д-р Мирослав Стрийський.

Імпозантне враження зробив на приявних апель б. Вояків УПА: дві жінки та двадцять мужчин з прапором (прапороносцем був п. Михайло Шашкевич) вмаршерували військовим кроком на залю. П. Микола Сидор, п. Евстахій Несторук і п. Роман Глушко відчитали денний апель.

Мандолінова оркестра Юного СУМА під дир. проф. Володимира Губицького відограла український і американський гимни. Голова Комітету п. В. Черевко відкрив бенкет, начеркнувши значення УПА в час військових операцій та сьогодні. Головним промовцем англійською мовою був п. Степан Ярема, адвокат з Ню Йорку та екзекутивний директор УККА, який підчеркнув невмирущого духа резистансу супроти Москви та нав'язав боротьбу УПА з теперішньою політичною ситуацією, з заявою секретаря Раска відносно України та з Кубинською справою. Приявні американські гості, як посадник міста п. Джан Е. Флін, судді Джан Е. Тобін і Алберт Л. Фіорільльо, представник стейтової леґіслятури п. Крістіян Армбрустер, радна міста п-і Елис М. Ален, представник американського скавту п. Альберто П. Гавасці з заінтересуванням, як і всі приявні двісті гостей, слухали політичних виводів українсько - американського політика. Згадані американці в своїх побажаннях і виступах покликувалися на арґументи п. Яреми. Промовляли ще Петро Одомірок, п. Іван Шашкевич та д-р Василь Кіналь. Заст. губернатора п. Малком Вилсон післав телеграму, будучи в останній хвилині перешкодженим взяти участь у бенкеті.

Перед обідом о. Теодор Гуманицький, сотрудник місцевої парохії, провів молитву та поблагословив сніди.

Тостмайстер д-р М. Стрийський представляв усіх Упівців з родинами, і „стару войну" з 1-ї світової війни та дивізійників.

В артистичній частині мала оркестра під кер. п. В. Губицького відограла увертюру до опери „Мазепа" та в'язанку повстанських пісень.

Участь в бенкеті взяли також представники Організацій Визвольного Фронту з Ню Йорку зі скульптором п. Михайлом Черешньовським на чолі.

Підготовкою самого обіду зайнялися пані під керівництвом п-і Наді Кудрик, п. Володимир Коверко та п. Евстахій Несторук, господарчий референт Комітету.

З чистого доходу в сумі $ 439 призначено $ 200 на виховну роботу Юного СУМА в Йонкерсі.

Місцева газета „Геральд Стейтсмен" помістила дві статті з цієї оказії.

Згаданий бенкет був вдалою імпрезою, викликав заінтересовання та підйом нашої Громади, а американські гості вийшли добре поінформовані адвокатом С. Яремою про справу визволення України.

С. К.

В Еспанії подвоєно зарібки робітників

Мадрид. — Голова еспанської держави ген. Франсіско Франко заявив у своїй новорічній промові до народу, переданій через радіо-телевізію, що від 1-го січня 1963 року обов'язуватиме в Еспанії мінімальна зарібкова платня 60 пезетів, себто 1 доляр, для нефахових робітників. Це означає подвоєння дотеперішніх зарібків в Еспанії. Ця підвишка стосуватиметься яких 18% з-посеред 9-х мільйонів працюючих людей в Еспанії. Франко займався в своїй промові головно господарськими справами. Він твердив, що в мин. році зарібки еспанських робітників зросли на 10.8%, але закликав — у зв'язку з численними минулорічними страйками — до „самодисципліни" робітників.

● **У Вайт Плейнсі, Н. И.,** у віці 94-ох років померла пані Віллям Г. Нювелл, яка в 1886 році, коли відкрито Статую Свободи на острові під містом Ню Йорком, була вибрана на „Міс Ліберті". Вона тоді мала 18 років. Її мати була приятелькою матері президента Ф. Д. Рузвельта — пані Сари Делянo Рузвелт.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ, Відділ У.К.К.А.

— влаштовує —

в суботу, 5-го січня 1963 р.

в год. 7:30 вечером
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ,
2 East 79th Street, — New York City

— ДОПОВІДЬ —

Володимира ДУШНИКА

редактора публікацій УККА
на тему:

„ПОДОРОЖ ПО ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ"

●

Конференція в справах іміґрації у Женеві. — Вселенський Собор у Римі. — Розмови з журналістами з-поза залізної заслони. — Зустрічі в Бонні і Берліні. — Справа Сташинського в Карльсруге.

●

ВСТУП ТІЛЬКИ ЗА ЗАПРОШЕННЯМИ,
які можна одержати в Комітеті — Телеф.: WA 4-5617.

КОМІТЕТ

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо щиро-сердечну подяку за безінтересовний виступ у „ВЕСЕЛОМУ ВЕЧОРІ" Паням: артистці О. Голіцинській-Брилинській, Л. Лапичак, Е. Сташинській, Х. Смішкевич, М. Гарматій, Л. Пасічняк, Б. Сигалів і Є. Волс. — Панам: В. Сигалову, С. Магмету та Б. Бемкові.

УПРАВА 28-го ВІДДІЛУ СУА
у Нюарку, Н. Дж.

Союз Українок Америки, Відділ 23
ім. ОЛЬГИ БАСАРАБ в ДІТРОЙТІ

повідомляє
Шановну Громаду міста Дітройту, що

в неділю, 6-го січня 1963 року

в год. 3:00 по пол.
— відбудеться —

Традиційний СВЯТИЙ ВЕЧІР
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ,
при 4655 Мартин.

ПРОСИМО УСІХ ГРОМАДЯН ВЗЯТИ УЧАСТЬ.

Сердечно запрошує КОМІТЕТ:
М. ЯСІНСЬКА, голова — **Ксеня ПАЛЕР**, рек. секр.

НАСТОЯТЕЛЬ і УПРАВА БРУКЛИНСЬКОГО СВЯТО-ТРОЇЦЬКОГО КАТЕДРАЛЬНОГО СОБОРУ

повідомляє про

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖБ

під час **РІЗДВЯНИХ СВЯТ**
в Бруклинському Катедральному Свято-Троїцькому Соборі УАПЦеркви в Екзилі:
So. 5th Sreet & Williamsburg Bridge Plaza,
BROOKLYN 11, New York.

6-го СІЧНЯ, неділя. — Навечеріє Різдва Христового. Кутя, Велике Повечеріє і Утреня.	6 г. веч.
7-го СІЧНЯ, понеділок. — РІЗДВО ХРИСТОВЕ. Служба Божа.	10 г. рано
8-го СІЧНЯ, вівторок. — Другий день Свят. Собор Пресвятої Богородиці. Служба Божа.	10 г. рано
9-го СІЧНЯ, середа. — Третій день Свят св. Первомуч. Архидиякона Стефана. Служба Божа.	10 г. рано
12-го СІЧНЯ, субота. — Всенічна відправа.	6 г. веч.
13-го СІЧНЯ, неділя. — Служба Божа.	10 г. рано
13-го СІЧНЯ, неділя. — Всенічна відправа.	6 г. веч.
14-го СІЧНЯ, понеділок. — НОВИЙ РІК. Служба Божа.	10 г. веч.
18-го СІЧНЯ, п'ятниця. — Навечеріє Богоявлення. Суворий піст. Голодна Кутя. Служба Божа і Велике освячення води.	10 г. рано
18-го СІЧНЯ, п'ятниця. — Велике Повечеріє й Утреня.	6 г. веч.
19-го СІЧНЯ, субота. — Богоявлення. Водохрищі. Іордань. Служба Божа і Велике освячення води.	10 г. рано
19-го СІЧНЯ, субота. — Всенічна відправа.	6 г. веч.
20-го СІЧНЯ, неділя. — Служба Божа.	10 г. рано

●

Під час Богослужб — СПІВ КОЛЯДОК.

Консисторія Української Православної Церкви в США

З ВЕЛИКИМ СУМОМ СПОВІЩАЄ,
ЩО З ВОЛІ БОЖОЇ, В СУБОТУ, ДНЯ 29-го ГРУДНЯ 1962 РОКУ,
УПОКОЇВСЯ НА 76-му РОЦІ ЖИТТЯ

☦

МИТРОФОРНИЙ ПРОТОІЄРЕЙ

ГРИГОРІЙ ПИПЮК

член Ради Митрополії, член-скарбник Консисторії і член-скарбник Пенсійного Фонду Української Православної Церкви в США.

ПОРЯДОК ПОХОРОННІХ ВІДПРАВ:

ПОНЕДІЛОК, 31-го ГРУДНЯ 1962 року, в годині 7:30 вечора — **ПАРАСТАС** — в церкві св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІВТОРОК, 1-го СІЧНЯ 1963 року, в год. 10:00 ранку, в церкві св. Андрія в Бавнд Бруку — **АРХИЄРЕЙСЬКА СВ. ЛІТУРГІЯ.**

СЕРЕДА, 2-го СІЧНЯ 1963 р., в год. 7:30 вечора, в церкві св. Миколая в Монессен, Пенсилвенія — **ПАРАСТАС.**

ЧЕТВЕР, 3-го СІЧНЯ 1963 р., в год. 9:00 ранку, в церкві св. Миколая в Монессен, Па. — **АРХИЄРЕЙСЬКА СВ. ЛІТУРГІЯ і ПОХОРОН** на цвинтар в Монессен, Па., де поховані Рідні Покійного.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

☦

З невимовним смутком повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що 29-го грудня 1962 року в лікарні в Ню Йорку, по довгій і важкій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, упокоївся в Бозі наш Невіджалуваний

МУЖ і БАТЬКО

бл. п. Михайло ҐЛОВЯК

на 70-му році життя.

ПАНАХИДА — буде відправлена в СЕРЕДУ, 2-го СІЧНЯ 1963 року, в год. 8:00 веч., в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН — відбудеться в ЧЕТВЕР, 3-го СІЧНЯ 1963 р., в год. 9:30 рано, до української греко-кат. церкви св. Юра, при 7-ій вул. в Ню Йорку, а по Службі Божій на цвинтар New St. Raymond, Бронкс, Н. Й.

Незмірним горем прибиті:

АННА ҐЛОВЯК — дружина
ЗИНОВІЙ МИРОСЛАВ — син

☦

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що дня 28-го грудня 1962 р. відійшла у Вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни, на 43-му році життя

наша Найдорожча
ДРУЖИНА, ДОНЬКА, НЕВІСТКА і СЕСТРА

бл. п.

Ярослава Ольга з Оленських
КИСІЛЕВСЬКА

Панахиди відбулися в суботу, 29-го грудня 1962 року в Нюарку, Н. Дж., а у вівторок, 1-го січня 1963 р. у похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

Похорони — в середу, 2-го січня 1963 р., в год. 9:00 рано, з пох. заведення П. Яреми до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Кальварія.

Горем прибиті:

ЮРІЙ — муж
АНДРІЙ — батько
АНАСТАСІЯ і КОСТЬ КИСІЛЕВСЬКІ — тесті
Сестри і брат з родинами, шваґерки і швачер з родинами та родина

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ

трагічної смерти нашої Найдорожчої
ДОНЕЧКИ

бл. п.

НАДІЇ БОДНАР

відбудуться слідуючі

БОГОСЛУЖЕННЯ

В церкві св. Юра в НЮ ЙОРКУ:
дня 6-го СІЧНЯ 1963 р. — співана **СОБОРНА СЛУЖБА БОЖА**, в год. 12:00 опівночі, в горішній церкві, а 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 і 14-го СІЧНЯ, в год. 7:00 рано — **ДЕВ'ЯТНИЦЯ.**

В церкві св. Покрови в ОЗОН ПАРК, Н. Й.:
дня 7-го СІЧНЯ 1963 р. — ПАНАХИДА, в год. 10:30, а 8-го СІЧНЯ — СЛУЖБА БОЖА й ПАНАХИДА, в год. 10:00 рано,
на які Приятелів та Знайомих Покійної запрошують

РОДИЧІ і БРАТ

☦

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в понеділок, дня 31-го грудня 1962 року, упокоїлася в Бозі наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, ДОНЯ і СЕСТРА

бл. п.

Марія ШКАФАРОВСЬКА

з дому ПАВЕЛКО,

замешкала при 504 Woodword Avenue, Brooklyn, N. Y.

ПАНАХИДА — в СЕРЕДУ, 2-го СІЧНЯ 1963 року, в год. 8:00 вечора, в пох. заведенні Литвин і Литвин в Нюарку, Н. Дж.

ПОХОРОН — в ЧЕТВЕР, 3-го СІЧНЯ 1963 р., в год. 8:30 рано,, з пох. заведення до церкви св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а в год. 9:30 на цвинтар Gate of Haven.

Горем прибиті:

ПАВЛО — чоловік
МИРОН — син
МАРТА — доня
МИХАЙЛО і КАТЕРИНА ПАВЕЛКИ — родичі в Ірвінґтоні
СТЕФАНІЯ СОЛЬЧАНИК — сестра

В Ню Йорку появилося перше число журналу української молоді „Крилаті"

Ню Йорк. — Наприкінці грудня ц. р., появилося тут датоване січнем 1963 р., перше число журналу української молоді „Крилаті", що його видає Центральна Управа Спільки Української Молоді і редагує колеґія під проводом гол. редактора Леонида Полтави. Журнал має появлятися кожного місяця і ставить собі завдання обслуговувати старше юнацтво й ознайомлювати його не тільки з історією і культурою України, але й різними ділянками знання та із здобутками мóдерної техніки. В першому числі надруковані прозові і поетичні твори Леонида Лимана, Василя Гальченка, Ганни Черінь, Ол. Веретенченка, як теж статті про Крути, українське народне мистецтво, 50-річчя з дня смерти Лесі Українки, Анну Ярославну — королеву Франції, Золоті Ворота. Доповнює число репортаж Л. Полтави п. н. Мандрівка до блакитної зорі і розділи „Кінофільм світу", „Наша енциклопедія", „Фоногурток", „Жарти", „Нові книжки" і „Нові фільми". В оформлюванні першого числа брали участь мистці Галина Мазепа, Антін Варивода, Любомир Кузьма та П. Сидоренко.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 5-го СІЧНЯ 1963:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Річні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270, в год. 6:00 веч., в УНДомі, при 90-96 Окленд Еве. Проситься членів прибути і взяти участь у виборі нової Управи на 1963 р., як також у дискусії в справі змін у відділовому статуті. — Ф. Савчук, рек. секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва ім. Б. Хмельницького, Від. 158, в год. 7:00 веч., в залі УНДому, при 216-218 Grand St. Проситься членів брати активну участь у союзовому житті, вплачувати всі вкладки та вирівнювати залеглість. — П. Дубовецький, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 6-го СІЧНЯ 1963:

ДЖАНСОН СИТІ, Н. Й., Бінгемптон і Єндикат. — Річні Загальні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 21, в год. 2:00 по пол., у приміщенні Українського Мемор. Осередку в Джансон Ситі, Н. Й. Присутність усіх членів обов'язкова. Звіти, вибір нової Управи на 1963 рік та важні справи на порядку Зборів. М. Гулячок, предс.; І. Бараник, секр.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 39, в год. 3:00 по пол., в залі УНДому. Побір вкладок в суботу, 5-го січня, від год. 7:00 до 10:00 веч., і в неділю, 6-го січня, від год. 12:00 до 3:00 по пол. Управа Відділу просить тих членів, які довжні із вкладками — негайно їх вирівняти. — Управа.

Посмертні згадки

Florence SAGAN — членка Б-ва св. Володимира, Відд. 323 УНСоюзу в Канзас Ситі, Канзас, померла в суботу, 15-го грудня 1962 р., по тяжкій та довгій недузі в Міннеаполісі, Мінн., на 32-му році життя. Покійна полишила у смутку мужа Олексу, доньку та сина. Похорон відбувся в середу, 19-го грудня ц. р., з пох. заведення до церкви Секрет Гарт, а опісля на цвинтар Мт. Кальварія в Канзас Ситі. — Вічна Їй Пам'ять!

Д. Яремко, секр.

Антоніна ДЯЧУН, — членка Б-ва св. Стефана, Відд. 221 УНСоюзу в Шикаго, Іл., упокоїлася в Бозі дня 2-го грудня 1962 р. в Міннеаполісі, Мін. Покійна прожила 71 рік. Полишила у смутку сина Ярослава, невістку Анну, доньку Володимиру, зятя Дмитра Тарацюка та 2 внуків. Похорон відбувся 6-го грудня ц. р., з Катедри св. о. Миколая в Шикаго, Іл. Покійну поховано на цвинтарі св. о. Миколая. — Вічна Їй Пам'ять!

Т. Шпікула, секр.

З діяльности хору ім. Тараса Шевченка

1962-ий рік був позначений інтенсивною працею Хору ім. Тараса Шевченка під батутою проф. Ярослава Барнича. В лютому 1962, жіночий склад хору, при фортепіяновому супроводі піяністки хору, проф. Ірини Заячківської-Гаврилюк виступив на святкуваннях двадцятиліття смерти поетки Олени Теліги. У березні хор влаштував великий концерт у пошану свому Патронові, в програму якого, крім ряду інших творів, входила теж кантата Миколи Лисенка „Б'ють пороги". Другу частину концерту виповнила музична картина з другої дії драми Шевченка „Назар Стодоля" — „Вечерниці" П. Ніщинського. Концерт відбувся із участю Парма Филгармонік Оркестра і зустрівся з найкращою оцінкою публіки, яка виповнила простору авдиторію Парма Сініор Гай Скул.

У липні, з нагоди 13-ої Зустрічі Українців Америки й Канади хор влаштував у концертовій залі ВГК в середмісті Клівленду черговий концерт, на якому виступив у супроводі симфонічної оркестри в чоловічому, жіночому й мішаному складах.

28-го жовтня Хор відзначив сторіччя опери Семена Гулака - Артемовського „Запорожець за Дунаєм" ювілейною виставою „Запорожця" з участю визначних наших співаків з Америки й Канади, понад сотні співаків та професійної оркестри. Двотисячна публіка, яка вщерть виповнила авдиторію, прийняла виставу „Запорожця" з захопленням.

На найближче майбутнє, крім виїздів, хор підготовляє великий концерт, присвячений Патронові, який відбудеться у неділю, 10-го березня 1963 р. в авдиторії Парма Сініор Гай Скул. У програму концерту ввійде хоральносимфонічна поема Л. Ревуцького „Хустина" та ряд інших творів визначних українських композиторів. Участь візьме повний склад Парма Филгармонік Оркестра та тенор Василь Мельничин з Шикаґа.

С. Б.

Загальні Збори Станиці Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА у Філядельфії

В залі Горожанського Клюбу при 24 і Брови вул. Станиця Братства відбула свої 11-ті Річні Загальні Збори. Зборами проводила президія в складі ред. Олега Лисяка та побратима Михайла Гися. В часі зборів порушено багато проблем, зв'язаних з організаційним життям комбатантської організації. Зокрема присвячено багато уваги та часу організаційній розбудові Станиці та вирішено зосередити в найближчому часі у своїх рядах усій дивізійний актив, який в останньому часі прибув до Філядельфії.

Присутній на зборах голова Головної Управи інж. Іван Скіра познайомив членів Станиці з діяльністю Централі та її пляном на майбутні роки. Побратим Скіра у своїй промові згадав про наладнаний зв'язок і співпрацю з ОбВУА. а Вісті Комбатанта на його особисту думку повинен кожний свідомий дивізійник читати та фінансово піддержувати. Побратим Скіра закликав присутніх до збільшення активности в новому діловому році, який, зокрема матиме велике значення ювілейного року, на котрий припадає 20 річниця створення І-ої Дивізії УНА. У своїм зверненню до членів філядельфійської Станиці побр. Скіра просив товаришів зброї щоб у ювілейному 1963 році віддали вони всю свою силу та енергію для добра нашої організації та гідно відзначили 20-ліття створення І-ої УД УНА.

В дискусії забирали голос всі присутні, які щиро обіцяли допомогти новій управі в її праці. Без пересади мушу ствердити, що того роду чисельна приявність провідного активу на зборах зробила на мене дуже приємне враження із запорукою нового успіху у праці. На зборах бракувало трьох бувших залізних кдавалерів нашої Станиці, які вкінці вирішили одружитися. Початковий вислід їхньої активности задовільний, Е. Шкільник придбав для Станиці близняток, В. Матвсвич замість обіцяного малого дивізійника придбав малу медсестричку, а на М. Білика ще чекаємо. При тій нагоді позволю собі від імени управи Станиці зложити щирі ґратуляції побратимам та їх дружинам, а малятам багато кріпкого здоров'я!

Після звітів та уділення абсолюторії уступаючій управі, яку на протязі останніх трьох літ очолював енергійний та працьовитий побратим Василь Заброцький, обрано нову управу в слідуючому складі: Михайло Гись — голова, Михайло Бурчак — заст. голови, Володимир Сімків — секретар та Теодор Рак — касир, вільні члени Р. Клос та І. Одежинський. Контрольна Комісія: В. Заброцький, й В. Зуляк та В. Лотоцький, Миколу Шевця вибрано на кольпортера.

Іван Одежинський

ТАРЗАН, ч. 1961. Непритомний Ален!

Дбайливий дослід привів Тарзана до табору сафарі, де панувала жахлива тиша.

Він побачив залишений виряд, жевріючий вогонь, а тоді з жахом дивився...

Бо там був також побитий непритомний білий чоловік... Ніхто інший, як Ален Лейк!

• Нікита Хрущов прийняв запросини від Тіта прибути на „ферії" до Югославії, але ще не визначив докладно часу свого приїзду туди.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

РОЗШУКИ

РИБАЧУКА ДМИТРА
пошукує
Марія СИРОТЮК
ul. Industrijska br. 3,
Zmajevo, Backa
Jugoslavija

Андрій КОЗЛОВСЬКИЙ пошукує:
Юзефа МЕКУША, Юхима МІХАЛІКА і Владика ІВАНОВА, з якими був разом в таборах в Німеччині — Ґранада Касарня Цухгавзен. Хто знав би про них або вони самі, прошу писати на адресу:
Andrey COZLOVSKI
Co. Fram
Rep. Paraguay

Пошукую
ЛЕОНА ГРИГОРОВИЧА,
який знаходиться тепер в Канаді. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
Hryhoriy PROKOPOWYCZ
946 N. Wolcott Street
Chicago 22, Ill.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!